

MÄTNING AV STÖDJANDE MILJÖ MED MQPL

Projektnummer 2014:277

Johan Alberth

**KRIM:
VÅRD**

VI BRYTER DEN ONDA CIRKELN

Kriminalvården

Omslag: Kriminalvården
Tryckning: Kriminalvården Digitaltryck 2015

Ytterligare exemplar kan beställas från:
Kriminalvården, 601 80 Norrköping
Beställningsnr: 7119
ISBN: 978-91-86903-55-8
Hemsida: www.kriminalvarden.se/publikationer

SAMMANFATTNING

Den här utredningen har haft som syfte att undersöka om nivån av stödjande miljö kan mätas med enkätverktyget MQPL. Utredningen har också haft till syfte att lämna en studiedesign för en pilotmätning med MQPL på Kriminalvårdens ungdomsavdelningar.

För att kunna svara på frågan om nivån av stödjande miljö kan mätas med MQPL har utredningen behövt definiera begreppet stödjande miljö. I arbetet med detta har intervjuer genomförts med samtliga ungdomsavdelningar om hur de förstår stödjande miljö. Utöver dessa intervjuer har olika typer av dokumentation inom Kriminalvården användts som källa.

Utredningen uppfattar att Kriminalvården med stödjande miljö menar en miljö som ger stöd för klientens möjligheter till förändring och behandling. Därför föreslås begreppet stödjande miljö att definieras som en anstaltsmiljö där klient-klient-förhållanden, klient-personal-förhållanden och behandlings-anstalts-förhållanden är sådana att de stödjer klientens möjligheter till förändring och behandling.

Det har i utredningen framkommit att ungdomsavdelningarna upplever att de saknar riktlinjer angående hur de ska arbeta med den stödjande miljön samt

att det är svårt att ibland förstå vad man menar med en sådan miljö. På grund av detta föreslår utredningen att man med hjälp av handlingsplaner och mål försöker konkretisera innebörden i hur man ska arbeta stödjande. En handbok om att arbeta aktivt med den stödjande miljön vore också önskvärt.

Utredningen menar att MQPL till viss del mäter den stödjande miljön men att enkäten samtidigt både exkluderar komponenter av den stödjande miljön samtidigt som den inkluderar sådant som inte faller inom begreppet stödjande miljö. Utredningen föreslår trots detta att MQPL ska ses som en viktig komponent i ungdomsavdelningarnas utvärdering av sitt arbete med den stödjande miljön och en pilottestning bör därför genomföras under 2015.

Pilottestningen av MQPL föreslås genomföras via Kriminalvårdens INIT-system med användning av enkätverktyget *Query & Report*. Kostnaden för en denna pilot beräknas kosta ungefär 180 000 kronor där den största utgiften är personalkostnad för en projektledare.

INNEHÅLL

SAMMANFATTNING	3
1. INLEDNING	5
2. SYFTE	6
3. METOD	6
3.1 MATERIAL.....	6
4. RESULTAT	7
4.1 STÖDJANDE MILJÖ ENLIGT UNGDOMSANSTALTERNAN.....	7
4.1.1 KLIENTNÄRA ARBETE (AKTIV OCH NÄRVARANDE PERSONAL).....	8
4.1.2 INDIVIDANPASSAT ARBETE	8
4.1.3 STRUKTUR.....	8
4.1.4 MÖJLIGHETEN TILL ENSKILDA ARBETSROM (FYSISK MILJÖ).....	8
4.1.5 ARBETA MOTIVATIONSFRÄMJANDE	8
4.1.6 HOLISTISK BILD AV BEHANDLING	8
4.1.7 GRUPPSTORLEK.....	8
4.1.8 FRÅNVARO AV STÖRANDE ELEMENT	9
4.1.9 BEMÖTANDE OCH VÄRDEGRUND.....	9
4.1.10 ERFAREN PERSONA	9
4.2 BENGT HASSELROT OCH CECILIA FIELDINGS ARBETE.....	9
4.3 REGION VÄSTS ARBETE MED STÖDJANDE MILJÖ	10
4.4 RAPPORTEN "KRIMINALVÅRDENS REKOMMENDATIONER FÖR EN KLIENTSTÖDJANDE MILJÖ GÄLLANDE KLIENTER DÖMDA FÖR RELATIONS- OCH SEXUALBROTT"	11
4.5 ANVÄNDNING AV BEGREPPET INOM CSB.....	11
4.5.1 KVALITETSLEDNINGSSYSTEMET Q-B.....	12
4.5.2 KVALITETSKRITERIER	12
4.5.3 CPAI OCH PROGRAMMILJÖUTREDNING	12
4.5.4 ROS-UTBILDNING	13
4.5.5 BEHANDLINGSGUIDEN	13
4.5.6 ORGANISATORISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	13
4.5.7 SAMMANFATTANDE PUNKTER FÖR STÖDJANDE MILJÖ AVSEENDE BEHANDLING	13
4.6 DET UTÖKADE KLIENTUPPDRAGET FÖR UNGA DÖMDA.....	14
5. DEFINITION AV BEGREPPET STÖDJANDE MILJÖ	15
6. MQPL-ENKÄTEN	17
6.1 BAKGRUND.....	17
6.2 ENKÄTEN	17
7. MÄTNING AV STÖDJANDE MILJÖ MED MQPL	19
7.1 SVÄRIGHETER VID MÄTNING	20
7.2 ANDRA ENKÄTER INOM KRIMINALVÅRDEN	21
8. STUDIEDESIGN FÖR MQPL-MÄTNING	22
8.1 PROJEKTUPPGIFTER OCH TIDSPLAN.....	22
8.2 KOSTNADER FÖR GENOMFÖRANDE AV PILOT	23
9. DISKUSSION	25
9.1 FÖRHÅLLET MELLAN ANSTALTSKLIMAT OCH BEHANDLING	25
10. SAMMANFATTANDE SLUTSATSER	28
11. REFERENSER	29
BILAGA A - MQPL	A-1
BILAGA B - DIMENSIONERNA I MQPL	B-1
BILAGA C - INTERVJUGUIDE	C-1

1. INLEDNING

För unga intagna (18-21 år) har Kriminalvården särskilda ungdomsavdelningar på anstalterna Luleå, Kristianstad, Hällby och Borås. Det kommer även att tillkomma avdelningar på anstalterna Täby, Saltvik och Salberga. Eventuellt kommer även en klass 2-anstalt i region Mitt att få en ungdomsavdelning. Övriga anstalter har ett grunduppdrag när det gäller ungdomar i form av en ungdomsansvarig.

Om man är högst 21 år när man skrivs in på anstalt räknas man som ung hela verkställigheten, dock längst till och med 24-årsdagen. 2012 tog Kriminalvården emot ungefär 500 unga på anstalt. Unga dömda bedöms ofta ha hög eller medelhög risk för återfall i brott och den vanligaste brottskategorin är våldsbrott. Många unga dömda är i sin mest brottsaktiva period och kan i mindre utsträckning vara motiverade till förändring än äldre brottsdömda.

I verksamhetsplaneringen för 2014 har beslutats att ungdomsavdelningarna i anstalt ska arbeta aktivt med en stödjande miljö. Vad som avses med en stödjande miljö är inte definierat, men generellt används begreppet för miljöfaktorer som anses verka hälsofrämjande och preventivt mot det som bedöms som skadligt. För att undersöka stödjande miljöer ska ungdomsavdelningarna få stöd och tillsyn av huvudkontoret. Bland annat ska detta ske genom ett försök med årliga mätningar av den stödjande miljön på ungdomsavdelningarna med enkäten *Measuring the quality of prison life*, MQPL. Kriminalvårdens FoU fick 2014 uppdraget att designa ett försök med MQPL så att det kan genomföras under 2015.

Den här rapporten innehåller förslag på studiedesign för att med MQPL mäta den stödjande miljön på ungdomsavdelningarna. Eftersom utredningen hade

till uppgift att definiera begreppet stödjande miljö innehåller rapporten också en genomgång av hur begreppet har använts och uppfattas av Kriminalvården.

MQPL är en engelsk enkät framtagen för att mäta olika aspekter av livet som frihetsberövad och innehåller frågor om boendemiljö, relation till andra klienter, möjlighet till familjekontakt, ordning, säkerhet, aktivering och förberedelse för frigivning. Den ursprungliga versionen bestod av 16 dimensioner som senare har utökats till 21. Av de ursprungliga 16 dimensionerna uppvisar 15 en acceptabel reliabilitet mätt som intern konsistens, det vill säga korrelationen mellan hur klienter svarar på frågorna inom samma dimension, vilket innebär att frågorna inom en viss dimension mäter samma sak (även om vad man mäter; validitet, måste utredas på annat sätt).

MQPL finns i olika versioner och har i svensk Kriminalvård använts på avdelningar för narkotikabrottsdömda och för att mäta effekten av en särskild behandlingsavdelning för sexualbrottsdömda på anstalten Skogome. En litteraturgenomgång genomförd av Elisabeth Nordén, utredare vid FoU-Stockholm, visar att det finns goda förutsättningar för att använda MQPL på svenska anstalter och med viss anpassning borde det också vara möjligt att använda enkäten på häkten. Däremot verkar MQPL inte ha relevans för frivården. MQPL har tidigare översatts till svenska och anpassats till svensk kontext. Den svenska versionen behöver dock revideras, eftersom en ny engelsk version införts.

2. SYFTE

Syftet med föreliggande utredning är att utvärdera om brukarenkäten *Measuring the Quality of Prison Life* kan användas för att mäta den stödjande miljön på Kriminalvårdens ungdomsanstalter samt att lämna ett förslag på en studiedesign för en sådan mätning.

Projektet ska svara på följande frågeställningar:

1. Utreda och ta fram en definition av stödjande miljö i Kriminalvården.
2. Utreda om nivån av stödjande miljö är mätbar med MQPL.
3. Utreda kostnaderna för årliga mätningar med MQPL.
4. Lämna förslag på studiedesign.

3. METOD

Eftersom en stor del av denna utredning inneburit att hämta in och sammanställa kunskap om hur begreppet stödjande miljö används inom Kriminalvården samt vilket arbete som redan utförts i relation till detta begrepp har den främsta kunskapsinhämtningen bedrivits genom tillfrågande av personal vid Kriminalvården samt via dokumentation inom Kriminalvården. Personer på huvudkontoret, regionkontoren och samtliga avdelningar som vid tiden för utredningen var ungdomsavdelningar har konsulterats. Vid samtal med personal vid ungdomsavdelningarna användes en intervjumall som finns bifogad som bilaga C till denna rapport. Samtliga av dessa samtal skedde enskilt med varje avdelning över videolänk med två representanter från varje avdelning.

Utöver de intervjuer som genomförts med personal vid ungdomsanstalterna kan den främsta metodiken som använts i denna utredning för att undersöka förståelsen och användningen av begreppet stödjande miljö inom Kriminalvården bäst beskrivas som en snöbollsteknik. Samtal med en person som på ett eller annat sätt arbetat med begreppet stödjande miljö har fört med sig nya kontakter och nya källor till information vilka i sin tur kontaktats.

3.1 MATERIAL

De huvudsakliga källorna för denna utredning är intervjuerna med ungdomsanstalterna samt de dokument som skrivits av olika delar av Kriminalvården och som på olika sätt berör den stödjande miljön. Gällande dessa dokument så är inte samtliga officiellt publicerade. Det kan därför vara svårt att hitta dessa om man inte får tag i någon person som av olika anledningar har dem. Det är också svårt att uttala sig om hur slutgiltiga dessa dokument är samt vilken status de kan sägas ha. Vissa av dokumenten har exempelvis fortfarande en vattenstämpel med texten "UTKAST".

4. RESULTAT

Det finns inom Kriminalvården ingen enhetlig definition av stödjande miljö att arbeta efter. Det finns därför två sätt på vilka en sådan definition kan tas fram. Det ena sättet är att anta att stödjande miljö inom Kriminalvården representerar ett teoretiskt informerat begrepp ursprungligen hämtat från en skolbildning eller behandlingsinriktning. I det fallet används begreppet stödjande miljö för att beskriva en specifik behandlingsmodell vilken man anser ska implementeras i Kriminalvårdens behandling av klienter. Man kan i det sammanhanget beskriva begreppet stödjande miljö som ett *top-down-begrepp* som inbegriper en behandlingsform som man från centralt håll vill administrera ut och implementera i verksamhetens olika anstalter.

Det andra sättet på vilket begreppet stödjande miljö kan tas fram är genom att anta att stödjande miljö är något som finns i verksamheten och något som anstalterna kontinuerligt arbetar med samtidigt som det inte finns någon centralt informerad definition eller uppfattning om begreppet som fungerar som en implementeringsstrategi vilken anstalterna kan använda sig av. I det här fallet står begreppet stödjande miljö inte för en specifik modell eller behandlingsform utan som en intuition utifrån vilken anstalterna planerar och lägger upp sitt arbete. Ett arbete med en stödjande miljö utifrån detta perspektiv innebär att verksamheten genom erfarenhet har upptäckt vilket arbetssätt och förhållningssätt som fungerar respektive inte fungerar. För att fånga begreppet stödjande miljö i denna bemärkelse krävs det ett tillfrågan av verksamheten och vad den lägger i begreppet stödjande miljö. I det här sammanhanget står inte begreppet stödjande miljö för någon specifik behandlingsform eller modell som Kriminalvården från centralt håll vill implementera i sin verksamhet. Istället är det ett begrepp som fått sin mening och legitimitet i verksamheten. Stödjande miljö kan i det här sammanhanget beskrivas som ett *bottom-up-begrepp*.

Den här utredningen har valt arbeta efter båda dessa angreppssätt. Utredningen har både inhämtat den (tysta, implicita) uppfattning som verksamheten har av begreppet *stödjande miljö* samtidigt som (explicit) kunskap inhämtats från dokumentation inom Kriminalvården.

Nedan presenteras resultaten från intervjuerna med ungdomsanstalterna samt från dokumentationen om stödjande miljö inom Kriminalvården.

4.1 STÖDJANDE MILJÖ ENLIGT UNGDOMSANSTALTERNA

I detta kapitel presenteras resultaten från de intervjuer som genomfördes med Kriminalvårdens ungdomsanstalter om hur de förstod stödjande miljö. De anstalter som intervjuades om detta var anstalterna i Luleå, Borås, Hällby och Kristianstad. Intervjuerna genomfördes med så öppna frågeställningar som möjligt för att undvika att leda in respondenterna på specifika spår. Grundidén med intervjuerna var trots allt att försöka få en bild av vad anstalterna själva hade in i begreppet stödjande miljö.

När verksamheten tillfrågas om vad stödjande miljö är och hur man arbetar med den så likställs sammanfattningsvis stödjande miljö med den goda praktik vilken möjliggör en väl fungerande verksamhet. Denna goda praktik har vuxit fram enskilt på de olika avdelningarna. Varje anstalt har genom sin egen verksamhet så att säga genom praktisk erfarenhet "upptäckt" vad som fungerar och vad som inte fungerar. De likheter som finns mellan anstalterna i deras uppfattning om vad som fungerar och vad som inte fungerar behöver inte ha uppkommit genom ett utbyte av idéer utan kan likväl ha uppkommit genom att varje anstalt enskilt har upptäckt att liknande arbetssätt möjliggör en väl fungerande verksamhet. Det är dock intressant att notera att likheterna i uppfattningen om vad som fungerar bra på en ungdomsanstalt till stora delar är lika mellan anstalterna.

I intervjuerna med de fyra ungdomsanstalterna ställdes ett antal specifika frågor om deras nuvarande förståelse för och arbete med den stödjande miljön. En sådan fråga var "vad stödjande miljö är för er?". Ungdomsavdelningarna funderade runt detta och började fylla begreppet med de aktiviteter som de genomför som kunde falla under begreppet stödjande miljö eller de faktorer som de tänkte utgjorde den stödjande miljön. Även om avdelningarna hade mycket att säga om vad som utgjorde en stödjande miljö så var det tydligt att de inte arbetade med begreppet stödjande miljö. De använde med andra ord inte terminologin stödjande miljö i praktiken, men de fyllde begreppet med innehåll under själva intervjun. En anstalt hade någon gång hört begreppet men samtidigt svarat att man inte använder begreppet vid möten och diskussioner med personalstyrkan.

4. RESULTAT

En annan fråga som berörde vilken kontakt man på avdelningen haft med själva begreppet stödjande miljö var huruvida man hade fått några riktlinjer från något håll gällande hur de skulle arbeta med en stödjande miljö. På denna fråga svarade samtliga anstalter att de inte fått några riktlinjer om hur de skulle arbeta med detta. Däremot framkom det i intervjuerna att begreppet förekommer i dokument och direktiv som kommer till anstalterna. En anstalt menade att det förutsätts att man ska veta vad exempelvis en prioritering av den stödjande miljön innebär trots avsaknaden av en direkt definition och riktlinjer på vad det innebär att arbeta med denna miljö.

En viktig del i den stödjande miljön handlar, enligt ungdomsanstalterna, om att bemöta klienten på "rätt sätt". Många anstalter har uppmärksammat att det är ett misstag att se ungdomar som en homogen grupp. Ungdomar är allt annat än en homogen grupp och det är, menar anstalterna, ännu viktigare att inse detta när det gäller arbetet med ungdomar än med andra grupper av intagna.

Som beskrivits ovan så används begreppet stödjande miljö som sådant aldrig eller väldigt sällan ute i verksamheten. Men när anstalterna har tillfrågats om vad en stödjande miljö är för något så har de fyllt det med ett eget innehåll. Nedan redovisas de centrala och gemensamma begrepp och faktorer som anstalterna ansåg relaterade till den stödjande miljön för ungdomar.

4.1.1 Klientnära arbete (aktiv och närvarande personal)

Alla eller de flesta ungdomsavdelningarna inom Kriminalvården menar att en stor del av en stödjande miljö för anstaltsdömda ungdomar handlar om att arbeta klientnära. Detta innefattar att personalen bebländar sig och umgås med klienterna och har en hög grad av närvaro.

4.1.2 Individanpassat arbete

Vad som är stödjande menar många anstalter är individuellt för olika klienter. Därför är ett individanpassat arbete till viss del i sig självt stödjande. Att individanpassa innebär också att anpassa personal efter klienten. Det gäller framförallt när man ordnar kontaktman till den intagna.

4.1.3 Struktur

En stödjande miljö innebär att det på anstalten finns en tydlig struktur. Det innebär att det finns tydliga riktlinjer, regler och gränser. Klienten ska ha en väl-

digt tydlig uppfattning om vad det är som gäller på anstalten, hur man uppför sig mot varandra och vad som är tillåtet. En del anstalter menar att detta är grunden i allt fortsatt arbete. Utan en tydlig grundstruktur är klienterna väldigt svåra att hantera och andra insatser blir svåra att genomföra.

4.1.4 Möjligheten till enskilda arbetsrum (fysisk miljö)

När det gäller den fysiska miljön så pekades främst möjligheten till enskilda arbetsrum ut som viktig. Vid tillfällen så som exempelvis studier är det viktigt att det finns möjligheter att sitta i avskildhet från den övriga gruppen för att få ro i arbetet. Denna möjlighet finns redan nu på vissa ungdomsavdelningar medan andra inte har tillgång till detta.

Andra aspekter av den fysiska miljön kring klienterna uppmärksammades inte som särskilt viktiga i relation till den stödjande miljön. En ren och fräsch miljö ansågs visserligen bidra till en bättre miljö men det var ingenting som särskilt uppmärksammades.

4.1.5 Arbeta motivationsfrämjande

Att arbeta stödjande innebar också att aktivt arbeta motivationsfrämjande och få ungdomarna motiverade att gå i program, utbilda sig och rusta sig för ett liv efter anstaltstiden. Motiverande samtal genom olika samtalstekniker är i detta sammanhang de främsta verktygen för detta. Men att arbeta motivationsfrämjande handlar också om en helhet där anstaltens struktur, personalens bemötande och behandling av klienten spelar in.

4.1.6 Holistisk bild av behandling

Ett större utbyte mellan vårdare och behandlare ansågs bidra till en mer stödjande miljö då detta skulle skapa mer förståelse från vårdarens sida gentemot hur denne ska förhålla sig till respektive klient. Detta utbyte behöver inte nödvändigtvis vara större än en kommunikation om vad som sker i behandlingsrummet. En sådan kommunikation bidrar till att man arbetar mot samma mål och ger en enhetlig kommunikation till klienten.

4.1.7 Gruppstorlek

När det framförallt gäller ungdomar är gruppstorleken, enligt ungdomsavdelningarna, otroligt viktig. Det handlar inte bara om att inte ha för stora grupper. Även för små grupper kan vara ofördelaktiga. Därför är det viktigt att hitta en balans i gruppssammansättningen för att skapa utrymme för en miljö där personalen får en möjlighet att möta gruppen och

skapa en bra kontakt med den enskilde individen. Om gruppen är för liten finns det en risk för att det är svårt att penetrera den och skapa en god relation till individen. Om gruppen är för stor kan det å andra sidan vara svårt att kontrollera gruppen och det kan skapa svårigheter att skapa goda relationer.

Ungdomsanstalterna menar att fler än 6-10 personer i en grupp inte rekommenderas för ungdomsgrupper.

4.1.8 Frånvaro av störande element

Ungdomar beskrivs av anstalterna som en specifik grupp som svarar väldigt starkt gentemot gruppdynamikens utformning. De är också väldigt påverkansbara av enskilda individer. En individ kan totalt rubba en välfungerande och motiverad grupp. En väl fungerande gruppdynamik anses därför vara av stor vikt för att kunna upprätthålla en stödjande miljö på anstalterna. Om det är stora differenser i motivationsnivån hos enskilda ungdomar kan detta ge upphov till störningar i gruppdynamiken. Motivationsnivån hos enskilda ungdomar är därför en viktig faktor för att kunna upprätthålla en stödjande miljö.

4.1.9 Bemötande och värdegrund

Bemötandet från personalen gentemot klienterna lyfts upp som viktigt för att ha en stödjande miljö. Personalen måste ha goda kunskaper i hur man bemöter klienter med olika problematik samt ha en värdegrund som visar att de finns där som ett stöd för klienterna och inte bara uppfattas som ordningsmän.

4.1.10 Erfaren personal

Många anstalter väljer specifik personal som är erfaren och stabil till att arbeta på ungdomsavdelningarna. De intagna har lättare att få respekt för samt att se upp till dessa individer. De kan samtidigt vara tydliga och sätta gränser. Den personal som arbetar på ungdomsavdelning måste vara en grundtrygg personal. Det skapar grunden för att få en god kommunikation och social situation på avdelningen.

4.2 BENGT HASSELROT OCH CECILIA FIELDINGS ARBETE

2010 skrev Bengt Hasselrot och Cecilia Fielding en rapport vid Kriminalvården med namnet *Stödjande miljö för relationsbrottsdömda* (Hasselrot & Fielding, 2010b). Denna rapport är den mest utförliga skrivelserna inom Kriminalvården när det gäller att försöka definiera och konkretisera innebörden av begreppet stödjande miljö.

Hasselrot & Fielding (2010b) menar att det finns tre möjliga sätt på vilket Kriminalvården kan tänkas använda begreppet stödjande miljö:

Som;

- programstödjande miljö,
- behandlingsstödjande miljö samt
- klientstödjande miljö.

Den programstödjande miljön sätter de nationella programmen i centrum och syftar till att optimera programverksamheten. Detta innebär både att arbeta för att motivera klienter till att gå i program samt att arbeta för att de inte hoppar av ett program som de påbörjat. Den behandlingsstödjande miljön har behandlingen i centrum. Skillnaden mellan den programstödjande miljön och den behandlingsstödjande miljön är, enligt Hasselrot & Fielding (2010b) att behandling kan förekomma i många olika delar av en anstalts verksamhet.

Den tredje användningen av begreppet stödjande miljö inom Kriminalvården som Hasselrot & Fielding (2010b) identifierar, den klientstödjande miljön, sätter klienten i centrum. Det innebär att den stödjande miljön innefattar allt som kan stödja klienter att utvecklas på ett positivt sätt och som minskar riskerna för återfall i brott. I denna definition av begreppet innefattas de två tidigare nämnda definitionerna. Men den klientstödjande miljön är bredare och sätter helheten i fokus. Att programverksamheten och behandlingen fungerar väl är centralt för denna syn på stödjande miljö men utöver det är även den vardagliga och allmänna relationen mellan personal och klient också i fokus och kan fungera stödjande. Men det är inte bara relationen mellan klienten och personalen som är viktig utan också relationen mellan klienterna. En stödjande miljö i relationen mellan klienter skulle i detta sammanhang kunna vara att avdelningen har en generellt hög grad av motivation bland klienterna. I och med detta skulle klienterna stödja varandra i sitt rehabiliterande arbete.

En sista komponent som Hasselrot & Fielding (2010b) inbegriper i begreppet klientstödjande miljö är den fysiska, eller "yttre", miljön inom vilka klienterna vistas. Om denna miljö upplevs positiv så kan också den fungera stödjande för klienterna.

Fängelsemiljön som sådan kan begränsa eller till och med motverka behandlingen för klienter. Begreppet stödjande miljö försöker fånga detta fenomen, eller dilemma, och se till att fängelsemiljön är sådan

4. RESULTAT

att behandlingar når sin fulla potential. Bland de viktigaste faktorerna i en fängelsemiljö som gynnar behandlingseffekter är den psykologiska miljön mellan klienter samt interaktionen mellan personal och klient (Hasselrot & Fielding, 2010a).

Sammanfattande är den grundläggande idén bakom begreppet *stödjande miljö*, enligt Hasselrot & Fielding (2010b), att det inte endast är själva behandlingen i sig som ger effekt på återfallsrisk. Behandlingens effekt är en funktion av både behandlingen i sig samt den omgivande fängelsemiljön inom vilken behandlingen och klienten vistas. Denna miljö inbegriper relationen mellan klienter och personal, relationen mellan klienterna själva samt den yttre miljön inom vilken dessa relationer skapas (Hasselrot & Fielding, 2010a). Enligt Hasselrot & Fielding (2010a) så är målet med en stödjande miljö att hjälpa klienterna att leva ett bra liv efter fängelsevistelsen samt att inte återfalla i brott. Med andra ord är det yttersta målet med den stödjande miljön att verka för klienterna ska komma *bättre ut*.

Den klientstödjande miljön definieras av Hasselrot & Fielding (2010a) som innehållandes följande komponenter:

- Klienten är i uppmärksamhetscentrum
- Allt som kan stödja klienten att förbättras i en positiv riktning och minska risken för återfall
- En enhetlig positiv behandlingsanda karaktäriserar fängelset
- Personalen visar förmågan och viljan att ge relevant positiv återkoppling till klienterna
- En motiverande miljö med möjligheter att uttrycka och visa känslor
- En empatisk miljö som skapar tillit

Möjliggörande miljö definieras som:

"en möjliggörande miljö för klienterna innebär att de har större frihet och större möjligheter att ta ansvar för deras liv i anstalten så som deras behandling, arbete och interaktion med personal och andra klienter. De har också en större möjlighet att ta initiativ och ta ansvar för sin säkerhet och till en viss grad demokrati på anstalten. Att tränas att ta ansvar på anstalten är ett steg för att ta ansvar efter frigivning"

(Hasselrot & Fielding, 2010a).

4.3 REGION VÄSTS ARBETE MED STÖDJANDE MILJÖ

Stödjande miljö är ett begrepp som florerar i olika delar av Kriminalvården. Den del av Kriminalvården som har arbetat mest med begreppet och försökt konkretisera både dess betydelse och arbetssätt är Region Väst. 2013 skapade Region Väst en regional handlingsplan för klientstödjande miljö (Kriminalvården, 2013b). Utgångspunkten för Region Västs arbete med samt handlingsplan för stödjande miljö har sin grund i det arbete som Bengt Hasselroth och Cecilia Fielding gjort på detta område. Framförallt ligger den tidigare nämnda rapporten skriven av Hasselroth och Fielding som grund.

Anledningen till att Region Väst börjat arbeta med den klientstödjande miljön är att man identifierade den stödjande miljön som "... en avgörande faktor för framgång bland klienterna i programverksamhet". Man såg en diskrepans mellan programmets kvalitetssäkring och deras integrering i den övriga verksamheten. Den ursprungliga uppfattningen av stödjande miljö för Region Väst var att det handlade om en miljö som stöttade programverksamheten. Denna uppfattning kom dock snabbt att utvidgas till en uppfattning av stödjande miljö som den totala miljön för klienten under hela verkställigheten. Begreppet kom därför att förändras från *programstödjande miljö till klientstödjande miljö*.

Under 2012 genomförde Region Väst under KVC Uno Rodins ledning en inspektion, eller utredning, av den stödjande miljön på samtliga anstalter i regionen (Kriminalvården, 2013c). Utredningen gick till på så vis att man besökte anstalterna och utifrån en intervjumall intervjuade personal och klienter. Den kunskap som inhämtades under denna utredning utgjorde en viktig grund för den handlingsplan som regionen senare tog fram.

Ett av de centrala resultaten från den utredning som Region Väst gjorde angående stödjande miljöer på regionens slutna anstalter var att många vårdare upplevde att de saknade en tydlighet i uppdraget att vara nära klienten, att arbeta stödjande samt att förstå vad detta innebär. Det stödjande arbetet i vardagen upplevdes inte heller som en konkret arbetsuppgift och var inte något som följdes upp.

Andra resultat från Region Västs utredning gällde kontaktmannaskapet samt mottagningen och introduktionen av klienter. Kontaktmannen upplevs av klienten

som den viktigaste personen under verkställigheten. Region Västs utredning menar också att en hög närvaro av personalen bland klienterna är en grundförutsättning för både ökad säkerhet samt en bättre stödjande miljö.

Med utgångspunkt i den definition som Hasselrot och Fielding lämnade i sin rapport conceptualiserade Region Väst den klientstödjande miljön som innefattandes hela det sociala sammanhanget inom vilken klienten vistas under sin verkställighet. Man fastslog också att den klientstödjande miljön var avhängig personalmiljön. Både hur personalen trivs i förhållande till klienterna samt i förhållande till sina chefer togs in som viktiga faktorer som påverkade den klientstödjande miljön.

4.4 RAPPORTEN "KRIMINALVÅRDENS REKOMMENDATIONER FÖR EN KLIENTSTÖDJANDE MILJÖ GÄLLANDE KLIENTER DÖMDA FÖR RELATIONS- OCH SEXUALBROTT"

Det finns en rapport om Kriminalvårdens rekommendationer för klientstödjande miljö för relations- och sexualbrottsdömda skriven av Katarina Risberg (Risberg, 2012). Rapporten följer Hasselrot och Fieldings definition av stödjande miljö som klientstödjande miljö samt konkretiserar begreppet i specifika rekommendationer och handlingar som anstalterna kan ha som grund för deras arbete med den stödjande miljön. Den version som refereras till här är ett utkast och ingen slutgiltig version har hittats.

Rapporten har ett tydligt behandlingsfokus där stödjande miljö innebär att all personal på anstalten arbetar för att motivera klienter till behandling samt för att bibehålla motivationen så att klienten fullföljer sin behandling. I linje med Hasselrot och Fielding så menar Risberg att i en klientstödjande miljö utgår samtliga involverade runt klienten från en gemensam behandlingsidé. Förändringsarbete sker därmed i varje steg och moment under anstaltsvistelsen. Konkretiseringen av hur man ska arbeta med den stödjande miljön utgår ifrån fyra behandlingsfrämjande principer:

1. Ansvarstagande/möjliggörande
2. Delaktighet
3. Närvaro och bemötande
4. Medintagnas inflytande

Ansvarstagande/möjliggörande. Den första principen innebär att klienten själv får ta ett så stort ansvar för sin verkställighet som är möjligt. Ett sådant

ansvarstagande innefattar delaktighet i planeringen av verkställigheten, ett aktivt nätverksarbete samt möjligheten att kunna prata om sina brott i vetskap om att få ett respektfullt bemötande.

Delaktighet. Den andra principen innebär att all klientnära personal ska ha vetskap om och vara införstådda i den behandling som klienten genomgår. För att upprätthålla en sådan princip krävs det en kommunikation och ett informationsutbyte mellan programpersonal och övrig personal där man delar information om hur klienten mår och presterar i de aktuella programmen.

Närvaro och bemötande. Den tredje principen om närvaro och bemötande handlar om personalens förutsättningar för att kunna prata med och motivera klienten. En grundförutsättning för att kommunicera och motivera klienten är att personalen är närvarande bland klienterna. Samtidigt ställer närvaron i sig självt krav på att personalen är införstådd i hur man bemöter motstånd till behandling, samt försvar och förnekande från klienten.

Medintagnas inflytande. Den fjärde principen lägger vikt vid den påverkan som motivationen hos medintagna har på den enskilde klienten. En allmänt negativ inställning till behandlingsprogram riskerar att minska motivationen för att gå behandlingsprogram hos den enskilde klienten. Två åtgärder föreslås för att möta ett dåligt inflytande från medintagna. Det ena är den möjlighet som personalens närvaro och bemötande kan ha på att förändra tankegångar och motivationen bland de klienterna. Den andra är möjligheten att skilja på motiverade och omotiverade klienter.

4.5 ANVÄNDNING AV BEGREPPET INOM CSB

Eftersom stödjande miljö ibland kopplas till behandlingsfrågor och behandlingsimplementering så har en kartläggning genomförts över begreppets användning i behandlingsdokument relaterade till CSB:s verksamhet. Nedan följer en beskrivning av de dokument eller innehåll i utbildning som på ett eller annat sätt tar upp just begreppet stödjande miljö. Inte alltid finns en definition av stödjande miljö utan innebörden diskuteras ibland mer löst eller används i utredande frågeställningar.

4. RESULTAT

4.5.1 Kvalitetsledningssystemet Q-B

Kvalitetsledningssystemet Q-B (Kriminalvården, 2008) används för att säkerställa att behandlingsprogrammen bedrivs enligt uppställda krav. Stödjan- de programklimat är en viktig grund för nå en kvalitet i behandlingsverksamheten och begreppet används i detta sammanhang för att beskriva förutsättningarna för att behandlingsprogrammen ska ge god effekt. I årliga uppföljningar lokalt ska ledningen beskriva och identifiera möjliga utvecklingsområden med utgångs- punkt i bland annat följande fråga: Hur har vikten av behandlingsprogram förankrats i personalgruppen för att säkra stödjande miljö och allas delaktighet?

Nedan följer ett utdrag ur kvalitetsledningssystemet som beskriver innebörden av ett stödjande program- klimat.

Allas delaktighet – Stödjande programklimat

För allt kvalitetsarbete gäller att det är viktigt att alla är del- aktiga i förbättringsarbetet. Användarna måste veta varför kvalitetsledningssystemet finns till och förstå det, annars kan det upplevas som meningslöst och något som bara tar tid. Det är nödvändigt att all personal som har kontakt med klienterna har förståelse för behandlingsprogrammen, dess syften, inverkan på klimat och reaktioner samt har bered- skap för de krav på verksamheten som detta innebär. Även övrig personal måste känna till behandlingsprogrammets upplägg, syfte och innehåll för att undvika missförstånd och motkrafter. Det är viktigt att beakta att behandlings- programmen endast utgör en del av ett batteri av åtgärder som kan behövas för att komma tillrätta med en klients problematik och att man också måste arbeta med andra prioriterade behov enligt verkställighetsplanen. I anstalt är det särskilt viktigt att skapa ett positivt behandlingsklimat så att programeffekterna förstärks även utanför programtid. Ett vårdklimat skapas av goda samverkande relationer mel- lan ledning, övrig personal och intagna. Bemötande, respekt och inflytande över sin situation är faktorer som påverkar både personal och intagna. Ett gott vårdklimat kan aldrig grundas i distans. Det måste bygga på en professionell närhet där klienten och klientens hela problematik sätts i centrum och uppdraget om rehabilitering står i fokus. Hur man arbetar med detta område ska dokumenteras i verk- samhetsområdets kvalitetsdokument.

4.5.2 Kvalitetskriterier

Som ett led i kvalitetsarbetet har respektive natio- nellt program fastställda kvalitetskriterier. I kriteri- erna tas stödjande programklimat upp som begrepp där man avser att "Tid ska avsättas för att göra övrig personal delaktig samt ge intern och extern infor- mation". Således görs allas delaktiga, vilket skapar förutsättningar för en stödjande programmiljö.

I de flesta av programmets kvalitetskriterier tas koppling mellan behandling och verkställighets- planering upp. Individens mål med sitt delta- gande ska fastställas av ansvarig tjänsteman i verkställighetsplanen, vilket förutsätter kommunika- tion mellan tjänsteman och programledare.

I vissa kvalitetskriterier framgår skrivningar som kan ses som en grund för arbete med miljön runt klienten. I ETS kriterier framgår att det förutsätts en anpassad miljö med en medveten personal som kan stötta deltagarna i ett vidare perspektiv. I ROS kvalitetskriterier framgår att: *en hög kompetens krävs på programledare, samt krav på en stödjande miljö och på övrig personal att arbeta i enlighet med hela ROS-konceptet.* För övrig personal finns Kriminalvår- dens BAS-utbildning för medarbetare som arbetar med sexualbrottsdömda.

4.5.3 CPAI och programmiljöutredning

Syftet med CPAI är att mäta styrkor och svagheter i programmiljöer och implementering av behandlings- program (Kriminalvården, 2013a). Som grund finns identifierade principer för effektiva återfallsföre- byggande interventioner och vilka faktorer som kvalitetsmässigt utmärker effektiva och farmgångs- rika behandlingsprogram. Bedömning i CPAI görs av;

- organisationskultur,
- programimplementering,
- ledarskaps- och personalkaraktäristika,
- hantering av klienters risk och behov,
- programkaraktäristika,
- programmet i praktiken,
- samarbete med andra parter,
- utvärdering.

Metoden utgörs av intervjuer med ledning och perso- nal och genomgång av programmanualer och annat material som kan relateras till programmet.

I den sammanfattande rapporten från utvärderingar av CPAI, "CPAI-2000 - Hur fungerar behandlingspro- grammen i praktiken", sammanställs delområdena från CPAI i fem olika kategorier. CPAI benämns även kunna användas för att "tillhandahålla strategier för implementering av behandlingsinsatser/program och byggandet av stödjande miljöer."

CPAI används inte i dagsläget i Kriminalvården. Om ett verksamhetsställe har svårigheter i att bedriva

något program eller har svårt att få igång en tillfredsställande behandlingsverksamhet så görs en mindre form av programmiljöutredning som bygger på erfarenheter av arbetet med CPAI. Utifrån verksamhetsställets behov görs intervjuer med personal och eventuellt en genomgång av viss dokumentation. Liknande områden som i CPAI går igenom med syftet att få igång en tillfredsställande programimplementering och programmiljö.

4.5.4 ROS-utbildning

I ROS-utbildningen finns ett föreläsningstillfälle där stödjande miljö tas upp. De som håller i detta är Bengt Hasselrot och Cecilia Fielding som skrivit rapporten *Stödjande miljö för relationsbrottsdömda* som innehåller den tydligaste definitionen av stödjande miljö inom Kriminalvården.

4.5.5 Behandlingsguiden

Behandlingsguiden (Kriminalvården, 2014) är framtagen för chefer, programledare, klienthandläggare och alla som arbetar klientnära för att kunna erbjuda lättillgänglig information om behandlingsprogrammen. Guiden tar utöver annan information upp sådant som rör behandlingsverksamheten, frågor som rör den omgivande miljön och förutsättningar för implementering av behandlingsprogram. Där beskrivs bland annat faktorer som är av vikt vid implementering av behandlingsprogrammen. Även framgångsfaktorer och hinder tas upp. Exempelvis nämns som stödjande faktorer i avdelningsmiljön tillgång till trygg personal, personal som arbetar åt samma håll, bra samarbete och utbyte mellan alla personalkategorier.

4.5.6 Organisatoriska förutsättningar

I vissa av de nationella programmen har organisatoriska strukturer skapats för att aktivt kunna stödja och påverka klienten även utanför behandlingsrummet. Nedan följer en beskrivning av dessa.

I 12-stegsprogrammet kompletteras programledaren med en vårdare som deltar i behandlingsrummet och medverkar i det aktiva arbetet på avdelningen. Vårdarens roll är att vara delaktig för att stödja klienten att hålla igång sin process i förändringsarbetet, att en tydlig och hel bild av klienten framgår, att spegla det vårdaren ser och ge feedback till klienten samt att vara rollmodell. Behandlingsattityden hos övrig personal framhålls och kunnskap om programmet och samarbete mellan all personal som klienten träffar. Teamträffar hålls där avdelningspersonal, programledare och eventuellt personal från skola

och arbetsdrift träffas med syfte att belysa klientens förändringsprocess. En vidmakthållande insats finns att tillgå efter att klienten har avslutat programmet. I Idap har organisatoriska förutsättningar skapats för att nå klienten även utanför behandlingsrummet genom att fler personer än programledaren involveras i behandlingsarbetet. En programledare, handläggare, partnerkontaktpersoner och Sara-utredare ingår i teamet som arbetar med Idap och av vikt är att tid avsätts för kommunikation och informationsinhämtning mellan dessa personer. Om programmet planeras att drivas på anstalt erbjuds kringpersonal en utbildning för medarbetare som arbetar med partnersvåldsdömda klienter; detta för att medvetandegöra problematiken bakom "Mäns våld mot kvinnor i nära relation", för att stödja programmet och vara klienterna behjälpliga vid behov.

I Våga välja finns det en teoretisk grund för hur man kan tänka kring stödjande miljö som går som en röd tråd genom utbildningen. En vidmakthållande insats finns att genomgå efter avslutat program och inför frigivning finns en frigivningsförstärkande del.

Ett projekt ("Definiera behandlingsplatser", Anders Olsson Karlbom projektledare) har bedrivits för att ta fram en möjlig definition på behandlingsplatser. Ett underlag som beskriver innehållet av en behandlingsplats och hur klienten efter behandling ska ges möjlighet att övergå till en vidmakthållande plats är framtaget, vilket beskrivs som följande "Det betyder att kriminalvårdens behandlingsplatser ska nyttjas till primärbehandling av missbruk och/eller kriminalitet och därefter ska klienten i vårdkedjan slussas vidare till vidmakthållandeplatser där det finns personal med kunskap om problematiken som kan säkra att det finns en stödjande miljö att vidmakthålla och stärka det klienten lärt sig på behandlingsplatsen." På vidmakthållande platser föreslås även att vårdklimatmätningar ska genomföras i kvalitetshöjande syfte.

4.5.7 Sammanfattande punkter för stödjande miljö avseende behandling

Sammanfattningsvis kan underlag som på ett eller annat sätt är kopplade till behandlingsverksamheten delas upp i olika delar för hur stödjande miljö används:

- Dels finns de dokument och de delar av utbildningen som använder sig av begreppet där just klientens möjlighet att få stöd utanför behandlingsrummet lyfts upp och att övrig personal ges information och görs delaktiga.

4. RESULTAT

- I flertalet av dokumenten beskrivs en miljö som på ett eller annat sätt ska stödja klienten till förändring, även då begreppet stödjande miljö inte används som sådant. I dessa fall handlar det till stor del om förståelsen hos den övriga personalen samt att det finns ett bra utbyte och en trygghet hos personalen.
- Den tredje kategorin som kan kopplas till stödjande miljö är behandlingsprogrammets upplägg som möjliggör att klienten ges stöd även utanför behandlingsrummet. Det finns således organisatoriska förutsättningar för att klientens förändringsarbete ges tid även utanför behandlingsrummet. Även när det gäller definitionen som är framtagen för behandlingsplatser föreslås ett upplägg där klientens behandlingsarbete inte avstannar utan att personal på vidmakthållande platser ska stödja klienten i det den har lärt sig på behandlingsavdelningen.

4.6 DET UTÖKADE KLIENTUPPDRAGET FÖR UNGA DÖMDA

2013 startade projektet *Unga dömda* som är ett regeringsuppdrag med syftet att förstärka insatser för unga i Kriminalvården. I verksamhetsplaneringen för 2014 beslutades att ungdomsavdelningarna i anstalt ska arbeta aktivt med en stödjande miljö. Även i den arbetsordning som ska gälla för Kriminalvården från och med och med 12 januari 2015 talas det om stödjande miljö där den nyinrättade Enheten för behandlingsprogram har som del av sitt uppdrag att

”... utveckla och vidmakthålla stödjande miljöer på verksamhetsställen”.

I det utökade klientuppdraget som projektet *Unga dömda* tagit fram för Kriminalvårdens ungdomsavdelningar ingår uppdraget att arbeta med en *stödjande miljö*. Enligt det utökade klientuppdraget (Kriminalvården, 2013d) ingår följande i ungdomsavdelningarnas arbete med stödjande miljöer:

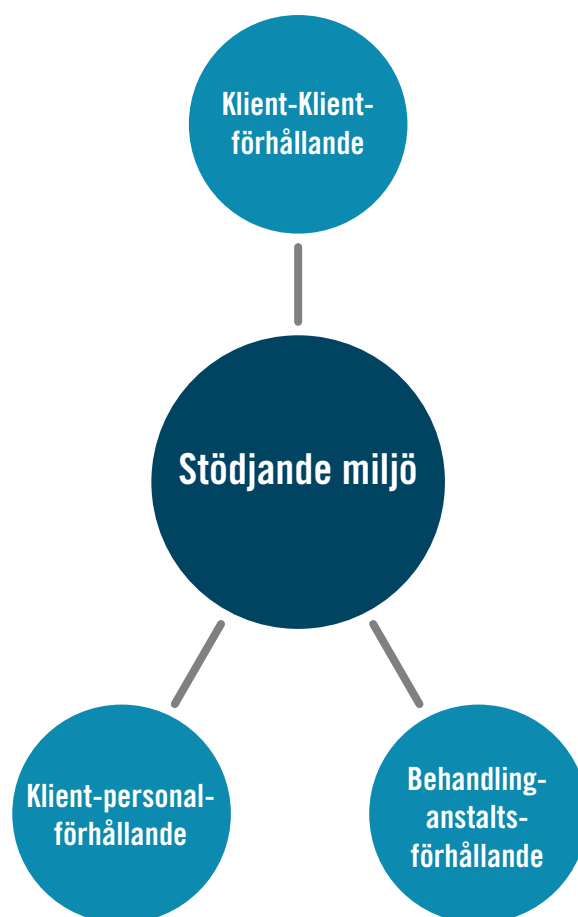
- Den unge får muntlig och skriftlig information om skyldigheter och rättigheter under anstaltstiden inom två arbetsdagar. Han eller hon får också en kontaktperson
- Kontinuerlig handledning för personal vid avdelning
- Kontaktpersonal med feedback minst en gång per vecka
- Aktivt arbete med konfliktlösning för att i det längsta undvika förflyttningar
- Personalen är där klienten är
- Praktik av behandlingen ska följa med ut på avdelningen. Antingen är personal med i behandlingsgrupperna eller så har programledare tid avsatt för vistelse på avdelningen
- Personal med flera kompetenser ska eftersträvas, t.ex. fritidsledare/vårdare
- Den unge får lämna synpunkter på anstaltstiden i samband med avgång. Synpunkterna dokumenteras.

5. DEFINITION AV BEGREPPE T STÖDJANDE MILJÖ

I Tabell 1 på nästa sida följer en sammanfattning av hur de ovan beskrivna källorna beskriver stödjande miljö. Tabellen tar upp både faktorer som utgör en stödjande miljö samt sådant som man bör fokusera på för att åstadkomma en stödjande miljö. Tabellen är inte uttömmande när det gäller de olika källornas användning av begreppet, men försöker fånga de centrala delarna.

Som framgår av tabellen så verkar det trots den upplevda frånvaron av riktlinjer vara en relativt sett stor överensstämmelse om vad som utgör den stödjande miljön på anstalterna. I sin helhet verkar stödjande miljö beröra olika delar av bemötandet mellan personal och klient, förhållandet mellan klienterna själva samt förhållandet mellan behandling och den övriga verksamheten på anstalten. Figur 1 visar en analytisk uppdelning av de områden som den här utredningen utifrån ovanstående resultat anser måste adresseras när man aktivt arbetar med och förbättrar en stödjande miljö. Ett aktivt arbete med den stödjande miljön på anstalterna bör arbeta med att klient-klient-förhållandena är på ett visst sätt. I det här fallet handlar det främst om att det är goda relationer mellan klienterna där ett förhållande råder bland klienterna som präglas av en gemensam tilltro till programverksamheten och situation där klienten av andra klienter tillåts vara motiverad till förändring och behandlingsaktivitet. Men ett aktivt arbete med den stödjande miljön bör också innefatta klient-personal-förhållanden som framförallt innefattar närvaro bland samt bemötandet till klienterna. Det tredje benet i arbetet med den stödjande miljön, anstalts-behandlingsförhållandet, relaterar till vad som ovan beskrivits som "holistisk bild av behandling" eller behandlingsfrämjande miljö där hela anstalten är delaktig i behandlingen i termer av att den har kunskap om och är införstådd i den.

Figur 1. Tre fokusområden för stödjande miljö.

Utifrån det resonemang som förts ovan och baserat på den information som inhämtats från olika håll föreslås följande definition av stödjande miljö:

Definition Stödjande miljö

En anstaltsmiljö där klient-klient-förhållanden, klient-personal-förhållanden och behandlings-anstalts-förhållanden är sådana att de stödjer klientens möjligheter till förändring och behandling.

4. RESULTAT

Den här definitionen av stödande miljö har ett explicit fokus på förändring och behandling. En sådan definition fångar enligt utredningen kärnan i vad som ofta verkar åsyftas när man pratar om en stödande miljö.

Definitionen delar tillsammans med tidigare definitioner att den är ganska abstrakt. För att konkretisera begreppet stödande miljö är det i det fortsatta

arbetet viktigt att hela tiden knyta konkreta åtgärder till begreppet. I denna bemärkelse är definitionen i sig inte lika viktig som att avgöra *vad* som faller inom definitionen. Hur tar vi reda på vilka faktorer som bidrar till klientens möjligheter till förändring och behandling? Den här rapporten angriper inte denna fråga, men vill ändå understryka vikten av att i det fortsatta arbetet med stödande miljöer på anstalter utvärdera vilka dessa faktorer är.

Tabell 1. Sammanfattning av betydelsen av och innehållet i begreppet stödande miljö hos olika delar av Kriminalvården.

Hasselrot & Fielding	Ungdoms- anstalterna	CSB	Region Väst	Risbergs rapport	Klientupp- draget
Klienten i centrum	Klientnära arbete	Behandlings- stödande miljö	Tydlighet saknas i hur man arbetar stödande	Behandlings- främjande miljö	Information om skyldigheter och rättigheter vid introduktion (God mottagning och introduktion)
Allt som minskar riskerna för åter- fall i brott	Individanpassat arbete	Holistisk bild av behandling	Kontakt- mannaskapet		Kontinuerlig hand- ledning av personal
Holistisk bild av behandling	Tydlig struktur	Goda relationer mellan ledning, personal och klienter	God mottagning och introduktion	Ansvarstagande/ möjliggörande	Kontaktpersonal med feedback minst en gång i veckan
Relationen mellan klient och personal	Enskilda arbetsrum	Bemötande och värdegrund	Hög personal- närvaro	Delaktighet	Personalnärvaro
Relationen mellan klienterna	Motivations- främjande	”Programmiljö”	Klientstödande miljö avhängig personalmiljön	Närvaro och bemötande	Holistisk bild av behandling
Motivations- främjande	Holistisk bild av behandling	Trygg personal		Medintagnas inflytande	Diversifierad personalkompetens
Fysiska miljön	Gruppstorlek				Klienten ska lämna synpunkter på anstalten vid utskrivning
Empatisk miljö	Frånvaro av störande element				
	Bemötande och värdegrund				
	Erfaren personal				

6. MQPL-ENKÄTEN

6.1 BAKGRUND

Huvudförfattaren till MQPL, Anne Liebling, menar att de tidiga försöken till att mäta kvaliteten på fängelser gjordes med målet att hitta "terapeutisk effektivitet" (Liebling, Crewe, & Hulley, 2011). Det handlade om att hitta den fängelsemiljö som på bästa möjliga sätt skulle stödja klienterna till att i fortsättningen inte begå kriminella handlingar. Den bärande idén för dessa utvärderingar var att det sociala klimatet på fängelser hade påverkan på klientens framtida risk att begå brott. Ett av de första utvecklade instrumenten för att mäta det sociala klimatet på fängelser var *The Correctional Institutions Environment Scale (CIES)* och mätte med nio olika dimensioner det sociala klimatet hos programverksamhet på fängelser. Liebling et al. (2011) påpekar att detta sätt att mäta det sociala klimatet på fängelser endast fokuserar på en del av helheten av den sociala miljön. Genom att fokusera på den sociala miljön inom fängelsebehandlingsprogram exkluderas stora delar av den totala sociala miljön på fängelset. Instrumentet är enligt Liebling et al. (2011) därmed "ideologiskt bundet" till behandling och förändringen av beteenden.

Det instrument, MPQL, som Anne Liebling och hennes kollegor har tagit fram framhäver vikten av klientens uppfattningar och erfarenheter av fängelsemiljön – eller den sociala miljön. Vid framtagningen av MQPL insåg Liebling och hennes kollegor att fängelsemiljön primärt var relationell. De dimensioner som verktyget mäter reflekterar normativa tankar om vad ett fängelse *bör* vara och den ursprungliga MQPL-enkäten är framtagen med hjälp av klienters och personals normativa uppfattningar om just detta – hur ett fängelse *bör* vara. Utfallsmåttet definieras av Liebling och hennes kollegor som den *moraliska prestationen* (moral performance) hos en anstalt eller ett fängelse (Liebling et al., 2011). Liebling uttrycker det som att MQPL ger en bedömning av *den interna legitimiteten* hos ett individuellt fängelse eller en individuell anstalt. Dimensionerna i MQPL reflekterar sättet på vilket klienterna känner sig *moraliskt behandlade* av institutionen.

I Liebling et al. 's (2011) beskrivning av de dimensioner av fängelsemiljön som MQPL adresserar pekar de på att en dimension förhåller sig till behandlingsprogram och de insatser som en anstalt erbjuder klienter för personlig utveckling och möjlighet till att i fortsättningen leva ett liv fritt från kriminalitet.

Enligt författarna till MQPL utgör enkäten ett verktyg för reflektion, analys och identifiering av de områden där anstalten kan anses ha moraliska svårigheter samt legitimitetsproblem. De varnar samtidigt för att använda denna enkät utanför den kontext inom vilken den är tänkt att användas. De dimensioner som enkäten är uppdelad i reflekterar sättet på vilket klienterna ser sig behandlade av institutionen (personalen).

Ett annat sätt att förtydliga vad Liebling och hennes kollegor anser att MQPL mäter så uttrycker de det som "the moral performance of prisons". Detta definierar Liebling som:

Those aspects of a prisoner's mainly interpersonal and material treatment that render...imprisonment more or less dehumanising and/or painful...The term moral performance takes us beyond legitimacy...in a way that indicates that prisons are about more than power relations. They are, or can be, despite the stark imbalance of power, almost civic communities' (Liebling & Arnold (2004).

6.2 ENKÄTEN

Den ursprungliga MQPL-enkäten togs fram i slutet på 1990-talet och har under årens lopp uppdaterats vid ett flertal tillfällen. Enkäten togs fram genom att träffa personal och klienter vid ett flertal engelska fängelser under ett års tid. Utifrån dessa möten identifierades dimensioner som forskargruppen ansåg reflektera vad personal och klienter kände var viktigt på en anstalt.

Enkäten i dess nuvarande form består av 129 frågor uppdelade på 22 dimensioner grupperade i fem kategorier. Förutom en del bakgrundsfrågor besvaras varje fråga på en femgradig skala som sträcker sig från "strongly agree" till "strongly disagree". Tabell 2 på nästa sida visar de olika kategorierna och dimensionerna samt förklarar lite kort innebörden i varje dimension.

Enkäten samt förklaring av vilka frågor som hör till vilka dimensioner finns som bilaga A och bilaga B till denna rapport.

6. MQPL-ENKÄTEN

Tabell 2. Frågeställningarnas dimensioner och kategorier.

1. Harmony dimensions		
1.1	Entry into custody	Feelings and perceived treatment on entry into the prison.
1.2	Respect/courtesy	Positive, respectful and courteous attitudes towards prisoners by staff.
1.3	Staff-prisoner relationships	Trusting, fair and supportive interactions between staff and prisoners.
1.4	Humanity	An environment characterized by kind regard and concern for the person, which recognizes the value and humanity of the individual.
1.5	Decency	The extent to which staff and the regime are considered reasonable and appropriate.
1.6	Care for the vulnerable	The care and support provided to prisoners at risk of self-harm, suicide or bullying.
1.7	Help and assistance	Support and encouragement given to prisoners for problems including drugs, healthcare and progression.
2. Professionalism dimensions		
2.1	Staff professionalism	Staff confidence and competence in the use of authority.
2.2	Bureaucratic legitimacy	The transparency and responsiveness of the prison/prison system and its moral recognition of the individual.
2.3	Fairness	The perceived impartiality, proportionality and legality of punishments and procedures.
2.4	Organisation and consistency	The clarity, predictability and reliability of the prison.
3. Security dimensions		
3.1	Policing and security	Staff supervision and control of the prison environment.
3.2	Prisoner safety	The feeling of security or protection from harm, threat or danger.
3.3	Prisoner adaptation	The need or pressure to get involved in trade and allegiances.
3.4	Drugs and exploitation	The level of drugs, bullying and victimization in the prison environment.
4. Conditions and Family Contact dimensions		
4.1	Conditions	The extent to which living conditions are considered decent.
4.2	Family contact	Opportunities to maintain family relationships.
5. Wellbeing and Development dimensions		
5.1	Personal development	An environment that helps prisoners with offending behavior, preparation for release and the development of their potential.
5.2	Personal autonomy	Prisoners' feelings of agency and self-determination.
5.3	Well-being	Feelings of pain, punishment and tension experienced by prisoners.
5.4	Distress	Feelings of severe emotional disturbance.
6. Stand alone		

7. MÄTNING AV STÖDJANDE MILJÖ MED MQPL

Utifrån ovanstående definitioner och diskussion finns det inget entydigt svar på frågan huruvida stödjande miljö kan mätas med MQPL. Det är tydligt att vissa delar av MQPL adresserar sådana frågor som är centrala för den stödjande miljön då alla, eller de flesta, av MQPL:s harmonidimensioner på ett eller annat sätt adresserar faktorer som är viktiga i den stödjande miljön. Även dimensionerna som berör välbefinnande och utveckling kan sägas mäta den stödjande miljön. Även om MQPL undersöker fler områden än vad de källor som talar om stödjande miljö berör, så är det vid en översyn över enkätens dimensioner inte svårt att tänka sig att positiva resultat på dessa skulle vara stödjande i den bemärkelse som definierats ovan.

MQPL som helhet är som bekant en brukarenkät som mäter *den moraliska prestandan* (moral performance) som en anstalt har. Lars Krantz som tidigare bedrivit mätningar av anstaltsklimat med MQPL inom Kriminalvården definierar anstaltsklimat som "... *den uppfattning som intagna och personal har om det dagliga livet i anstalten*" (Danielsson, Göransson, Krantz, & Rehme, 2006; Krantz, 2010). En sådan definition skiljer sig väsentligen från den föreslagna definitionen av stödjande miljö. Den definition av stödjande miljö som här föreslagits handlar till viss del om övergripande anstaltsklimat samt värderingar och värdegrundsarbete men det huvudsakliga målet med en stödjande miljö är snarare att på ett eller annat sätt stödja behandling och förändring av beteende hos klienten. Den här utredningen vill också hävda att man när man talar om den stödjande miljön specifikt pekar på ett antal arbetsätt som ska fungera stödjande. På det sättet skiljer sig det ursprungliga syftet med MQPL-enkäten från syftet att mäta den stödjande miljön. Det är i detta sammanhang viktigt att poängtera att frågorna i MQPL är framtagna utifrån vad intagna har sagt om vad som är viktigt för dem under tiden på anstalt (Liebling & Arnold, 2004). Frågorna är med andra ord inte framtagna utifrån vilka faktorer som berör den stödjande miljön. Ännu mindre är enkäten framtagen med Kriminalvårdens användning av begreppet stödjande miljö i åtanke.

De delar i den stödjande miljön som berörts i denna rapport som MQPL fångar bäst är relationen mellan klienter och personal, relationer mellan klienter, introduktionen på anstalten samt bemötande och värdegrund. MQPL kan inte på samma sätt sägas

fånga personalnärvaro, personalens delaktighet i behandling, informations- och kunskapsutbyte mellan behandlingspersonal och övrig personal, kontaktmannaskapet, handledningen av personalen samt den fysiska miljön. När det gäller att fånga det motivationsfrämjande arbetet går det att hävda att MQPL på ett indirekt sätt mäter motivationsfrämjande faktorer. Höga poäng på de olika dimensionerna i MQPL bör underlätta ett motivationsfrämjande arbete.

Tabell 3. Delar av den stödjande miljön som MQPL mäter.

MQPL mäter	MQPL mäter inte
Relationen mellan klient och personal	Personalnärvaro
Relationen mellan klienter	Samtlig personals delaktighet i behandling
Introduktionen på anstalten	Informations- och kunskapsutbyte mellan behandlingspersonal och övrig personal
	Kontaktmannaskapet
	Handledningen av personal
	Den fysiska miljön

Kan man då säga att MQPL mäter den stödjande miljön på anstalter? Svaret på den frågan är både ja och nej. Ur ett strikt perspektiv så mäter MQPL anstaltsmiljön eller till och med, för att använda Lieblings egna ord, den moraliska prestationen och interna legitimiteten hos anstalten. När Kriminalvården å andra sidan talar om en stödjande miljö inbegriper det en specifik närvaro av vissa kvalitéer så som hög personalnärvaro, kontaktmannaskap och övriga komponenter redovisat i Tabell 1 och Tabell 3. Det kan vara så att en väl fungerande stödjande miljö korrelerar med höga poäng på MQPL. Men det vet vi i nuläget ingenting om och för att ta reda på det skulle det även behövas ett annat mått för att mäta den stödjande miljön.

Med det sagt betyder det inte att MQPL inte är ett verktyg som kan vara fruktbart att använda på anstalterna som ett kompletterande verktyg för att mäta de intagnas uppfattning av anstaltsklimatet.

Då det under utredningen framkommit att det till viss del uppfattas som oklart vad som är en stödjande

7. MÄTNING AV STÖDJANDE MILJÖ MED MQPL

de miljö och vad man som anstalt ska göra för att aktivt arbeta med den stödjande miljön och förbättra denna är det angeläget att skapa en tydlighet i detta. Även om MQPL kan användas som ett instrument för att mäta stödjande miljö så bör en sådan mätning kompletteras med en mätning eller utvärdering av måluppfyllelse av arbetet med den stödjande miljön. För att kunna göra en sådan utvärdering krävs det en konkret handlingsplan för arbetet med stödjande miljö samt en redovisning av mätbara mål.

Som redogjort för ovan menar Liebling att det huvudsakliga användningsområdet för MQPL är för reflektion, analys och identifiering av områden där anstalten kan ha moraliska svårigheter och legitimitetsproblem. Ett sådant användningsområde för MQPL skiljer sig i vissa avseenden från att använda enkäten för att mäta den stödjande miljön. Den stödjande miljön berör visserligen frågor så som legitimitet och förtroende men gör det snarare indirekt; i den mån som legitimitetsproblem inverkar på effekten av behandling och beteendeförändring. Anne Liebling å andra sidan pekar på det intrinsikala värdet i att ha en anstalt som har moralisk legitimitet, oavsett dess konsekvenser för återfallsrisk. I strikt mening ingår endast sådant i en stödjande miljö som bevisligen kan förbättra behandlingseffekter samt bidrar till återfallsminskning. Då detta kriterium inte finns i den ursprungliga tanken på vad MQPL mäter skiljer sig anstaltsmiljömätning som sådan ifrån en mätning av den stödjande miljön. Det innebär samtidigt inte att en moraliskt legitim anstalt inte också har en positiv effekt på klienternas motivation för att gå i behandling samt att anstaltsklimatet bidrar till en väl fungerande verksamhet. Även om det finns få studier som fastställt positiva samband mellan det generella anstaltsklimatet– sociala klimatet - och positiva utfall av behandling så pekar (Krantz, 2010) på fyra sådana studier.

Frågan om MQPL kan mäta den stödjande miljön kan därför sägas vara till viss del felställd. Kanske ska man istället ställa frågan: "Kan en dålig anstaltsmiljö anses vara stödjande?". Svaret på den frågan är i enlighet med definitionen av stödjande miljön samt diskussionen ovan att nej det kan den inte. Vissa element i en anstaltsmiljö måste vara tillfredsställande för att miljön som sådan ska fungera stödjande. Den bör exempelvis präglas av ett förtroende mellan klient och personal samt av en god värdegrund som skapar förutsättningar för klienten att utvecklas. I den bemärkelsen mäter MQPL inte den stödjande miljön men delar av vad som utgör en stödjande miljö. Det innebär samtidigt att höga poäng på MQPL,

som ska tolkas som en god anstaltsmiljö, inte direkt innebär att det aktiva arbetet med den stödjande miljön är god.

Även om MQPL skulle mäta alla aspekter av den stödjande miljön så mäter instrumentet klienternas *uppfattning* av den stödjande miljön. Det innebär att MQPL inte mäter den stödjande miljön i termer av antal utbildningstillfällen för kontaktmannaskap, antal personaltimmar tillsammans med klienterna och andra delar som utgör den stödjande miljön. Det är därför viktigt att komma ihåg att klientens uppfattning om anstaltsmiljön - den stödjande miljön - inte direkt säger något om det arbete som anstalten bedriver med att förbättra anstaltsmiljön. De svar som MQPL ger bör därför inte direkt användas som utvärderingsinstrument för uppfyllelse av verksamhetsmål. Däremot bör resultaten av MQPL analyseras och tolkas i relation till en utvärdering av verksamhetsmål. Om en anstalt exempelvis arbetat mycket med personalbemötandet gentemot klienterna samtidigt som klienterna ger låga poäng på de dimensioner som berör detta så bör en utredning göras av vad detta kan bero på.

7.1 SVÅRIGHETER VID MÄTNING

Som beskrivit ovan så består MQPL-enkäten av så mycket som 129 olika frågor. En del är frisvarsfrågor, en del där man ska kryssa ja eller nej och många där man ska uppskatta påståenden på en skala. Under samtalen med ungdomsanstalterna har det framkommit att det kan finnas svårigheter i att få den specifika gruppen *unga dömda* att orka fylla i hela enkäten då deras koncentrationsförmåga i många fall är begränsad.

En annan möjlig svårighet som diskuterades i dessa samtal var att ungdomarna kan ha svårt att förstå viss terminologi i enkäten. Ett exempel som diskuterades var begreppet "respekt" vilket delvis kunde vara väldigt svårt för ungdomarna att förstå samt kunde betyda väldigt många olika saker för olika personer. Respekt är en av de dimensioner som MQPL adresserar och det finns fyra frågor som direkt frågar om begreppet. Exempelvis skulle frågan "största delen av personalen pratar med mig på ett respektfullt sätt" kunna vara en sådan fråga som ungdomarna skulle ha svårt att förstå innebörden av.

Eftersom MQPL är en enkät som tillfrågar klienten om dennes uppfattning av den moraliska prestandan på en anstalt så är enkäten, även om den skulle kunna användas för att mäta stödjande miljö, i sig

inte direkt kopplad till handlingsplaner och verksamhetsmål. Det innebär att det blir väldigt svårt att genom de svar som MQPL ger tolka hur dessa förhåller sig till de åtgärder som anstalten har satt in för att aktivt arbeta med den stödjande miljön. MQPL kan däremot vara ett viktigt kompletterande verktyg som kan ge indikationer på viktiga områden där man måste undersöka arbetsinsatserna.

Eftersom MQPL är ett kvantitativt mått är det viktigt att se på de statistiska förutsättningarna för en mätning. En sådan förutsättning är antalet respondenter per verksamhetsställe. Den årliga medelbeläggningen per år per ungdomsavdelning sträcker sig från 5-11 klienter beroende på avdelning. Den största avdelningens lägsta medelbeläggning på en månad är 6 klienter. Statistiskt sett så är en respondentgrupp på 5-11 klienter väldigt liten. Problem som detta kan medföra är att enskilda klienters uppfattningar kan få stort genomslag i det övergripande resultatet. Låt säga att en klient hade en dålig dag eller en dålig vecka under tiden för mätningen och därmed svarar väldigt negativt på enkätens olika frågor. Denne klients svar riskerar att kraftigt sänka medelvärdet på avdelningens MQPL-dimensioner.

7.2 ANDRA ENKÄTER INOM KRIMINALVÅRDEN

Under utredningen har det framkommit att Kriminalvården för tillfället parallellt tar fram tre olika enkäter. Utöver denna enkät tas det fram en brukarenkät samt en värdegrundsenkät. Kriminalvården bör göra en bedömning av hur många enkäter klienterna ska

fylla i. Det kan vara så att klienterna möts av för många enkäter och inte längre orkar svara på dessa. MQPL är även både på en gång en brukarenkät samt på många sätt en värdegrundsenkät, så på ett sätt skapar Kriminalvården flera enkäter som potentiellt försöker svara på samma frågor. En dialog angående detta upprättades under utredningen och bör fortsätta under 2015.

Rekommendation

Utredningens rekommendation är att MQPL är ett instrument som bör pilottestas på ungdomsavdelningarna men där man kompletterar mätningen med MQPL med en utvärdering av verksamhetsmål för det aktiva arbetet med den stödjande miljön. Förhållandet bör snarare vara sådant att MQPL är ett komplement till utvärderingen av verksamhetsmålen där resultaten av MQPL tolkas i ljuset av dessa. Utredningen rekommenderar också att den använda terminologin snarare ska vara sådan att MQPL används för att mäta anstaltsmiljön - eller anstaltsklimatet - och att en utvärdering av denna är en viktig del i utvärderingen av anstaltens stödjande miljö.

8. STUDIEDESIGN FÖR MQPL-MÄTNING

Det finns en hel del saker att fundera på när det gäller design av ett försök med MQPL. Framförallt handlar det om att fundera kring frågorna *till vem, när, och hur* enkäten ska skickas. Det finns inte ett rätt svar på dessa frågor utan olika alternativa designer är tillämpbara, var och en med sina för- och nackdelar. Nedan följer utredningens rekommendationer på hur MQPL-mätningen bör läggas upp.

Till vem

Det finns två möjliga alternativ till vem som ska fylla i MQPL-enkäten. Det ena alternativet är att alla klienter som befinner sig på ungdomsavdelningarna vid ett givet tillfälle fyller i enkäten. Det andra alternativet är att alla klienter får fylla i enkäten efter att ha suttit en bestämd tid på anstalten, alternativt att samtliga får fylla i enkäten i samband med att de lämnar anstalten.

Fördelar med att låta samtliga klienter som befinner sig på ungdomsavdelningarna vid ett givet tillfälle fylla i enkäten är att mättillfället är ett och samma för samtliga respondenter. En nackdel är att antalet respondenter blir lägre än om samtliga fyller i den efter en viss tid vid anstalten. Det kan också bli så att vissa klienter inte kommer att få möjligheten att fylla i enkäten.

Fördelar med att samtliga klienter fyller i enkäten efter en bestämd tid, eller i samband med att de lämnar anstalten, är att antalet respondenter blir fler samt att samtliga klienter får möjligheten att fylla i enkäten. Nackdelen är att mättillfället inte är på ett och samma tillfälle. I det fallet kan man jämföra resultaten över år, men eftersom undersökningen då är över ett helt år är det svårt att tolka resultaten då mycket kan hända under ett års tid vad gäller hur verksamheten bedrivs.

Rekommendation: Att göra datainsamlingen under en specifik tid på året samt att samtliga klienter som har vistats på anstalten i mer än 2-3 veckor får svara på den.

När

På grund av semesterperioder och den höga förekomsten av vikarier under sommarperioden bör enkäten inte skickas ut under denna period. Det finns däremot inga särskilda anledningar att utesluta några andra längre perioder. Med tanke på att viss förberedelse måste ske i början av 2015 så bör ett första utskick av enkäten ske på höstterminen.

Rekommendation: Utskick av enkät lämpar sig väl att göras i oktober månad.

Hur

Enkäten kan administreras både som pappersenkät och som webbenkät. Det finns flera fördelar med att administrera enkäten via webbenkät. Den främsta fördelen med detta är att man slipper manuell datainmatning av pappersenkäterna samt hantering av in- och utskick av dessa. Man sparar också material- och logistikkostnader.

När det gäller ungdomsavdelningar verkar det enligt uppgift inte finnas några tekniska eller säkerhetsmässiga hinder som skulle göra det svårt att administrera enkäten som webbenkät. En administration skulle i sådana fall ske via INIT-systemet vilket samtliga ungdomar har tillgång till. För pilotstudien fungerar därför denna lösning väldigt bra. Om man i ett senare skede vill administrera MQPL till övriga avdelningar och anstalter blir det lite mer komplicerat. Alla klienter har nämligen inte direkt kontakt med en dator kopplad till INIT. En utvidgning av MQPL till att gälla övriga klienter kräver därför en utredning av möjligheterna med att använda en webbenkät.

En webbenkät kan konstrueras och skickas ut via enkätverktyget *Artologic Query & Report*. Detta enkätverktyg används idag för programutvärderingar och är redan säkerhetstestat och integrerat med INIT. Eftersom detta program redan finns i INIT-systemet tillkommer det inga kostnader för inköp av programvara med tillhörande IT-kostnader. Den kostnad som möjligen tillkommer är IT-support för att få tillgång till enkätverktyget och assistans med att skapa enkäten. Denna kostnad uppskattas dock till att vara marginell.

Rekommendation: Administrera enkäten till ungdomsavdelningarna med enkätverktyget Artologic Query & Report via INIT.

8.1 PROJEKTUPPGIFTER OCH TIDSPLAN

Nedan följer en föreslagen tidsplan för studien. Studien är utspridd på ett helt år men arbetsinsatsen beräknas vara mellan 2-3 månader för en projektledare med arbetsintensiva perioder runt översättning och skapande av enkät samt vid insamling av data

och rapportskrivning. Det är svårt att uppskatta hur mycket tid som projektledaren behöver men max 3 månader bör vara tillräckligt.

Granskning av MQPL-enkäten

Alla delar av MQPL passar möjligen inte in i en svensk kontext och kan därför vara angelägna att exkludera. Detta gäller framförallt en del av den bakgrundsinformation som enkäter frågar om.

Översättning av enkät

Enligt uppgift från en översättningsfirma skulle det ta tre dagar att översätta enkäten. Till detta tillkommer granskning av översättning av Kriminalvården.

Skapande av enkät i *Query & Report*

Efter att översättningen av enkäten är färdig är nästa steg att skapa enkäten i *Query & Report*. Kontakt på Kriminalvården till *Query & Report* är Veronica Quist, v.quist@kriminalvarden.se.

Pilottestning av enkät

När enkäten väl finns i *Query & Report* bör en pilottestning av att det tekniska runt enkäten fungerar.

Information till ungdomsanstalterna

Ungdomsanstalterna bör delges noggrann information om vad syftet med studien är samt vad deras roll i datainsamlingen är.

Datainsamling

Datainsamling sker förslagsvis under en avgränsad tid i oktober. Beroende på vad som anses lämpligt kan den ske mellan 1-2 veckor.

Sammanställning av data & rapportering av resultat

Efter avslutad datainsamling sammanställs data och redovisas i en rapport.

Seminarium

Det är viktigt att inom Kriminalvården sprida information om MQPL och att enkäten pilottestas. Därför vore det bra med ett seminarium om MQPL och stödjande miljö någon gång under våren. Förslagsvis i april. Målgrupp för ett sådant seminarium är personer knutna till anstalter på olika nivåer och intresserade från HK.

Ett ytterligare seminarium med rapportering av resultat sker efter att sammanställningen och rapporteringen av data är klar.

8.2 KOSTNADER FÖR GENOMFÖRANDE AV PILOT

Kostnader för att genomföra denna pilot beror på hur man utifrån diskussionen ovan väljer att designa studien. Den här utredningen föreslår att en pilot ska genomföras med hjälp av en webbenkät distribuerad via INIT.

Den största kostnaden i att genomföra en mätning med MQPL ligger i den projektledare/koordinator som behövs för att hålla i studien samt sammanställa och analysera materialet. Det är svårt att uppskatta hur lång tid det kan behövas för en projektledare att kunna genomföra det här projektet. Denna budgetering antar att det inte kan ta mer än 3 månader men att det även skulle kunna behövas mindre tid. För att inte underbudgetera beräknas därför denna budget på en 3-månaders projektledartjänst. Kostnadsberäkningen har gjorts med en shablon-lön på 30 000 kr plus lönekostnadspåslag på 45%. Datainsamling sker med hjälp av anstaltspersonal och bedömningen är att denna personal klarar av att genomföra insamlingen utan tillskott av extra personaltimmar.

Kriminalvården har för tillfället tillgång till enkätverktyget *Query & Report* som levereras via Artologik. Kostnader förenade med de tekniska detaljerna kring enkätverktyget är personalkostnad för en IT-tekniker. Även här har en shablonlön används på 30 000 kr.

Översättning av MQPL-enkäten föreslås genomföras i två steg. I det första steget anlitas en översättningsfirma som tillhandahåller en första översättning av enkäten. I ett andra steg eftergranskar personal från Kriminalvården översättningen och granskar och värderar översättningens kvalitet och validitet. Detta uppdrag genomför projektledaren tillsammans med ytterligare en person (översättningsgranskare i Tabell 4 på nästa sida).

Övriga kostnader som kan tillkomma är kostnader för seminarium och möjliga resor.

Totalt uppskattas ett försök med MQPL på ungdomsanstalterna kosta runt 180 000 kr. Den största kostnaden är personalkostnaden för projektledare.

8. STUDIEDESIGN FÖR MQPL-MÄTNING

2015												
	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Granskning av MQPL-enkäten			■									
Översättning av enkät			■									
Skapande av enkät i Query & Report				■	■							
Pilottestning av enkät					■							
Information till ungdomsanstalterna				■					■			
Datinsamling										■		
Sammanställning & rapportering av data										■	■	
Seminarium				■								■

Tabell 4. Grundläggande kostnader för MQPL på ungdomsavdelningarna

	Arbetstimmar	Kostnad
Personalkostnad		
Projektledare/koordinator (FoU)	320-480 timmar (2-3 månader)	130 500 kr
Personal på anstalterna	Går att utföra inom ramen för det dagliga arbetet	Inga extra kostnader
IT-tekniker	40 timmar (5 dagar)	10 725 kr
Översättningsgranskare (FoU)	24 timmar (3 dagar)	6 500 kr
Övriga kostnader		
Översättning	-	6 000 kr
Seminarium		20 000 kr
Resor		10 000 kr
Totalt		183 725 kr

9. DISKUSSION

Den här utredningen har försökt att förstå hur begreppet stödjande miljö används inom Kriminalvården och utifrån denna förståelse svara på frågan om den stödjande miljön kan mätas med enkäten MQPL. De övergripande erfarenheterna av arbetet med detta är dels att det inte finns så mycket explicit, nedskrivna kunskaper om vad som utgör en stödjande miljö samt att terminologin är lite oklar. Den tidigare klimatmätningen med MQPL talar om anstaltsklimat och vårdklimat men inte om en stödjande miljö (Daniellsson et al., 2006). I förordet till rapporten från den tidigare klimatmätningen står det att:

”Senare års forskning visar dock att det inte räcker med ”bara” ett bra program. Effekten beror även i stor utsträckning på det stöd och det klimat som finns i organisationen”

Detta visar att det även i den tidigare klimatmätningen görs en koppling mellan MQPL och en stödjande miljö vilken ska ha påverkan på effekten av behandlingen på anstalterna. Den här utredningen menar att det inte behöver vara helt korrekt att likställa det MQPL mäter med stödjande miljö. Däremot har anstaltsklimatet med stor sannolikhet en påverkan på den stödjande miljön. Därför finns det goda grunder till att använda MQPL i denna kontext. Men, det man säger att man mäter bör snarare vara anstaltsklimatet än den stödjande miljön. Ett gott anstaltsklimat kan sägas vara en del i en stödjande miljö och till och med anses vara en förutsättning för att en stödjande miljö ska kunna upprätthållas. Exempelvis berör anstaltsklimatet relationen mellan klienter och personal. Detta är något som MQPL mäter samtidigt som det är en viktig komponent i en stödjande miljö. Den här utredningen menar samtidigt att när man inom Kriminalvården talar om en stödjande miljö så inbegriper detta vissa kvalitéer och arbetssätt som inte direkt mäts med MQPL och där det till och med kan finnas bättre sätt för utvärdering och mätning.

Då MQPL är en enkät som mäter det allmänna anstaltsklimatet så finns det andra enkätinstrument som mer tydligt försöker mäta de delar av anstaltsklimatet som har påverkan på klientens möjligheter till behandling. EssenCES är en sådan enkät designad för att bedöma ”therapeutic hold”, klienternas sammanhållning och ömsesidiga stöd och säkerhet, i motsats till aggression och hot om våld (Howells et al., 2009; Schalast, Redies, Collins, Stacey, & Howells, 2008). Det kan vara värdefullt för Kriminal-

vården att undersöka om EssenCES är ett mer passande instrument för att mäta den stödjande miljön än vad MQPL är.

Under arbetet med den här utredningen har det också framkommit att ungdomsavdelningarna upplever det som svårt att förstå vad som menas med en stödjande miljö. Begreppet som sådant är av sin natur ett abstrakt begrepp som berör saker som är svåra att ta på. Detta innebär i sin tur att man måste ställa högre krav på försök att konkretisera dess innehåll. I Region Väst har man genom att upprätta en handlingsplan kommit relativt långt i att göra detta. MQPL bör, enligt denna utredning, inte användas som ett sätt att mäta det konkreta arbetet med att upprätthålla en stödjande miljö. Snarare bör det upprättas konkreta verksamhetsmål med arbetet med stödjande miljöer som i sin tur har egna utvärderingsmått. MQPL kan i sin tur användas som en del i ledet med utvärdering och mätning av den stödjande miljön. Men MQPL bör i detta sammanhang ses som ett komplement till andra mått på målpuppfyllelse.

9.1 FÖRHÅLLET MELLAN ANSTALTSKLIMAT OCH BEHANDLING

En fråga som den här utredningen inte har berört är hur stor påverkan den stödjande miljön faktiskt har på klientens möjligheter till förändring och behandling samt utfallet av behandlingsinsatser. Trots att anstaltsmiljön länge har diskuterats som en faktor som påverkar utfallen av behandling på anstalter så är det ett område som det forskats väldigt lite på (Day & Doyle, 2010; Schalast et al., 2008; Woessner & Schwedler, 2014) och väldigt lite är känt om förhållandet mellan anstaltsklimat och behandlingsresultat. Som nämnt tidigare visar Krantz (2010) på en del studier som visat på ett positivt samband mellan anstaltsklimat och positiva behandlingsresultat men en mindre litteraturgenomgång visar att det finns väldigt få, om ens några, studier som med robust metod har undersökt förhållandet mellan anstaltsklimat och behandlingseffekt. Harding (2014) går igenom forskning som gjorts på relationen mellan anstaltsklimat och behandlingsutfall (återfall) och pekar väl på frånvaron av forskningsresultat på detta område när han menar att bevisen tyder på att ett gott socialt anstaltsklimat sannolikt verkar förbättra utfallen av beprövade rehabiliteringsprogram.

9. DISKUSSION

Samtidigt drar Harding (2014) slutsatsen att det vore "pervert" att strukturera en anstaltsregim utifrån uppfattningen att ett positivt socialt anstaltsklimat inte gör någon skillnad på återfallsrisk.

De flesta studier som behandlar förhållandet mellan anstaltsmiljö och behandlingsutfall skattar anstaltsmiljön med hjälp av något enkätinstrument (Smith, Maume, & Reiner, 1997; Waters & Megathlin, 2002). En del studier jämför klimatet på en vad de karakteriserar som normal anstalt med en särskilt behandlingsinriktad anstalt (Beech & Hamilton-Giachritsis, 2005; Day, Casey, Vess, & Huisy, 2012; van der Helm, Stams, & van der Laan, 2011).

Schalast et al. (2008) talar om vårdklimat och menar att ett anstaltsklimat är ett vårdklimat till den grad som den stödjer behandling och positiva behandlingsutfall (therapeutic change). Detta inkluderar graden av spänningar, våld och aggressioner på anstalten.

Woessner & Schwedler (2014) undersökte relationen mellan anstaltsklimat, förändring i dynamiska riskfaktorer och återfall i ett urval av 185 manliga vålds- och sexualförbrytare. Deltagarna fick göra psykometriska test samt med hjälp av ett instrument skatta anstaltsklimatet före och efter en behandling på anstalten. Positiva betyg på anstaltsmiljön korrelerade med pro-sociala förändringar i samtliga undersökta dynamiska riskfaktorer förutom gällande empati. Även om Woessner & Schwedler (2014) fann att positiva behandlingseffekter var relaterade till positiva uppfattningar om anstaltsmiljön, kan studien inte visa på några orsakssamband mellan detta. Förändringsbenägenheten hos individen och den positiva bilden av anstaltsmiljön kan exempelvis härstamma från allmänt hög motivation hos klienten.

Dowden & Andrews (2004) pekar på fem principer för effektiv behandling inom kriminalvård vilka är baserade på social inlärningsteori av kriminellt beteende. Dessa principer är 1) effektiv användning av auktoritet 2) anti-kriminell modellering och (positiv och negativ) förstärkning 3) problemlösande 4) användning av samhällsliga resurser och 5) kvaliteten på relationen mellan personal och klient.

Blagden, Winder, & Hames (2014) använde en blandad metod av både kvantitativ och kvalitativ ansats för att undersöka huruvida miljön på en specifik terapeutiskt inriktad anstalt för sexualförbrytare främjade behandling. De använde EssenCES klimattutvärdering

för att mäta anstaltsklimatet. Studiens resultat visade att både klienter och personal var av uppfattningen att klimatet på anstalten främjade rehabilitering. Framförallt framhövdes det att klienterna kände sig trygga och inte hotade från något håll; något som anses särskilt viktigt för sexualförbrytare. Blagden et al. (2014) menade att det verkade som att anstaltsmiljön främjade behandling i bemärkelsen att klienterna kände sig motiverade att börja behandling. Detta resultat är dock högst blygsamt samtidigt som studien inte visade några resultat på huruvida anstaltsmiljön hade någon påverkan på behandlingsutfallen.

En övergripande slutsats från den vetenskapliga litteraturen som har undersökt anstaltsmiljöns betydelse för behandlingsutfall är att det är väldigt svårt att fastställa något konkret samband mellan en övergripande anstaltsmiljö och behandling. Däremot verkar det finnas desto mer stöd när det gäller förhållandet mellan hur ett behandlingsprogram utförs och utfallet av behandlingen (Dowden & Andrews, 2004; Rawlings, 1998). Det sträcker sig från att matcha klienter till rätt program till att hålla en hög kvalitet på behandlingen och personalen samt att det föreligger en stark programintegritet där programmet utförs i linje med dess tänkta upplägg.

När det gäller begreppet stödjande miljö så som det har definierats och uppfattats i denna rapport så har det inte förstås i termer av programintegritet utan som andra delar som visserligen stödjer behandlingsprogrammen men på andra sätt. MQPL som enkät har inte heller till syfte att utvärdera implementeringen av behandlingsprogrammen utan anstaltsmiljön som sådan. Det instrument som i detta sammanhang ligger närmare en utvärdering av programintegritet och implementering är *Correctional Assessment Program Inventory-2000*, CPAI (Kriminalvården, 2013a). Den stödjande miljön är med andra ord inte samma sak som behandlingsintegritet och implementering (i termer av att utföra programmet enligt dess intention) även om de stödjande strukturer som denna miljö erbjuder har till yttersta syfte att stödja behandlingen.

Den här genomgången av litteratur kring anstaltsmiljö och behandling är långt ifrån uttömmande men visar ändå på två saker. För det första så visar den på svårigheten att mäta och fastställa samband mellan anstaltsmiljön och behandlingsutfall. För det andra så visar den lite paradoxalt att det finns ett stort intresse runt dessa forskningsfrågor samtidigt

som forskningsresultaten är få. Inom Kriminalvården finns det inte några utvärderingar av vilken påverkan olika delar av den stödjande miljön som kontaktmannskapet, kommunikationen mellan vårdare och övrig personal, den fysiska miljön, handledning av personal samt bemötandet av personal gentemot klienterna har på behandlingsutfall. Ur ett evidensbaserat perspektiv vore det därför väldigt intressant att göra försök på att utvärdera dessa saker. Mycket kunskap finns just nu implicit eller som tyst kunskap i organisationen, och det vore därför värdefullt att kodifiera denna kunskap för att skapa en stabil grund att arbeta utifrån samt ge möjligheten att sprida denna kunskap till övriga delar av verksamheten.

10. SAMMANFATTANDE SLUTSATSER

Det sammanfattande svaret på den huvudsakliga frågeställningen i denna utredning om nivån av stödjande miljö är mätbar med MQPL är att den till viss del är det. Anstaltsmiljön som MQPL mäter innehåller delar av vad som utgör den stödjande miljön, men det finns komponenter som den inte mäter. Utredningens slutsats är att MQPL ändå ska ses som ett instrument som kan vara bra som ett komplement till andra utvärderingar av hur anstalterna arbetar med den stödjande miljön.

- Det finns hos ungdomsanstalterna en upplevelse av frånvaro av riktlinjer för hur man ska arbeta aktivt med den stödjande miljön. Begreppet känns också abstrakt och det är ibland svårt att veta vad man menar med stödjande miljö.
  - För att konkretisera begreppet stödjande miljö och göra det lättförståeligt för verksamheten hur man aktivt ska arbeta med den bör det sättas upp handlingsplaner, strategier och verksamhetsmål som anstalterna ska arbeta mot. Till detta bör det också följa utvärderingar av måluppfyllelse för verksamheten.
  - Framtagande av en handbok för hur anstalterna ska göra för att arbeta aktivt med den stödjande miljön skulle vara ytterligare steg i konkretiseringen av begreppet stödjande miljö.
- Terminologin bör vara sådan att MQPL används för att mäta anstaltsmiljön—eller anstaltsklimatet—och att en mätning av denna är viktig i utvärderingen av anstalternas stödjande miljö.
  - En mätning med MQPL bör göras i oktober månad och samtliga klienter som vistats på anstalten mer än 2-3 veckor får svara på enkäten. Utskicket av enkäten bör ske elektroniskt via INIT med *Artologic Query & Report*. Ingen extra personalkostnad beräknas från anstalternas sida för att genomföra enkäten på detta vis.
  - En projektledare/projektkoordinator behövs för att leda försöket med MQPL på ungdomsanstalterna. Den sammanlagda arbetstiden för en projektledare uppskattas vara 1-2 månader utspridd över stora delar av året.
  - En pilotmätning av MQPL på ungdomsanstalterna bedöms kosta Kriminalvården runt 180 000 kr där den största kostnaden ligger i personalkostnad för projektledaren/koordinatören.

11. REFERENSER

- Beech, A., & Hamilton-Giachritsis, C. (2005). Relationship Between Therapeutic Climate and Treatment Outcome in Group-Based Sexual Offender Treatment Programs. *Sexual Abuse: A Journal of Research and Treatment*, 17(2), 127-140. doi: 10.1007/s11194-005-4600-3
- Blagden, N., Winder, B., & Hames, C. (2014). "They Treat Us Like Human Beings"—Experiencing a Therapeutic Sex Offenders Prison: Impact on Prisoners and Staff and Implications for Treatment. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*. doi: 10.1177/0306624x14553227
- Danielsson, M., Göransson, B., Krantz, L., & Rehme, C. (2006). Kriminalvårdens insatser mot narkotika - En studie av klimatet på narkotikaavdelningarna. Kriminalvården.
- Day, A., Casey, S., Vess, J., & Huisy, G. (2012). Assessing the Therapeutic Climate of Prisons. *Criminal Justice and Behavior*, 39(2), 156-168. doi: 10.1177/0093854811430476
- Day, A., & Doyle, P. (2010). Violent offender rehabilitation and the therapeutic community model of treatment: Towards integrated service provision? *Aggression and Violent Behavior*, 15(5), 380-386. doi: http://dx.doi.org/10.1016/j.avb.2010.06.006
- Dowden, C., & Andrews, D. A. (2004). The Importance of Staff Practice in Delivering Effective Correctional Treatment: A Meta-Analytic Review of Core Correctional Practice. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 48(2), 203-214. doi: 10.1177/0306624x03257765
- Harding, R. (2014). Rehabilitation and prison social climate: Do 'What Works' rehabilitation programs work better in prisons that have a positive social climate? *Australian & New Zealand Journal of Criminology*, 47(2), 163-175. doi: 10.1177/0004865813518543
- Hasselrot, B., & Fielding, C. (2010a). Enabling environment for sexual offenders in Swedish prisons? *Sexual Offender Treatment*, 5(2).
- Hasselrot, B., & Fielding, C. (2010b). Stödande miljö för relationsbrottsdömda.
- Howells, K., Tonkin, M., Milburn, C., Lewis, J., Draycot, S., Cordwell, J., . . . Schalast, N. (2009). The EssenCES measure of social climate: A preliminary validation and normative data in UK high secure hospital settings. *Criminal Behaviour and Mental Health*, 19(5), 308-320. doi: 10.1002/cbm.745
- Krantz, L. (2010). Om anstaltsklimat. In A. H. Berman & C. Å. Farbring (Eds.), *Kriminalvården i praktiken*. Lund: Studentlitteratur.
- Kriminalvården. (2008). Q-BOM: Kvalitetsledningssystem för Brott- och Missbruksrelaterade program.
- Kriminalvården. (2013a). CPAI-2000: Hur fungerar behandlingsprogrammen i praktiken.
- Kriminalvården. (2013b). Regional handlingsplan Klientstödande miljö 2013.
- Kriminalvården. (2013c). Undersökning av personalnärvaron på avdelningar, Stödande miljö.
- Kriminalvården. (2013d). Utökad klientuppdrag för ungdomsavdelning, anstalt (Bilaga till "Unga i anstalt"). Version: 1.0. Diarienummer: 2013-013963.
- Kriminalvården. (2014). Behandlingsguide - Vägledning för Kriminalvårdens behandlingsprogram.
- Liebling, A., & Arnold, H. (2004). *Prisons and their moral performance : a study of values, quality, and prison life*. Oxford: Oxford University Press.

11. REFERENSER

- Liebling, A., Crewe, B., & Hulley, S. (2011). Conceptualising and measuring the quality of prison life. *The SAGE Handbook of Criminological Research Methods*, 358.
- Rawlings, B. (1998). Research on Therapeutic Communities in Prisons: A Review of the Literature.
- Risberg, K. (2012). *Kriminalvårdens* rekommendationer för en klientstödjande miljö gällande klienter dömda för relations- och sexualbrott. *Kriminalvården*.
- Schalast, N., Redies, M., Collins, M., Stacey, J., & Howells, K. (2008). EssenCES, a short questionnaire for assessing the social climate of forensic psychiatric wards. *Criminal Behaviour and Mental Health*, 18(1), 49-58.
- Smith, B. W., Maume, M. O., & Reiner, S. M. (1997). Perceptions of Social Climate in a Juvenile Correctional Institution. *Journal of Offender Rehabilitation*, 25(1-2), 143-162. doi: 10.1300/J076v25n01_10
- van der Helm, P., Stams, G. J., & van der Laan, P. (2011). Measuring Group Climate in Prison. *The Prison Journal*. doi: 10.1177/0032885511403595
- Waters, J. E., & Megathlin, W. L. (2002). Evaluating Change in Social Climate in a Close Security State Correctional Facility. *Journal of Offender Rehabilitation*, 34(4), 71-84. doi: 10.1300/J076v34n04_04
- Woessner, G., & Schwedler, A. (2014). Correctional Treatment of Sexual and Violent Offenders: Therapeutic Change, Prison Climate, and Recidivism. *Criminal Justice and Behavior*, 41(7), 862-879. doi: 10.1177/0093854813520544

PRISONS RESEARCH CENTRE

Measuring the quality of prison life Prisoner questionnaire

Names of Researchers:

1. I confirm that I have read and understand the information sheet (see overleaf) for the above study, and have had an opportunity to ask questions.

2. I understand that my participation is voluntary and that I am free to withdraw at any time, without giving any reason, without my parole, standard of care, rights or privileges being affected.

3. I understand that my completed survey may be looked at by appropriate members of the research team, where it is relevant to my taking part in research.

4. I agree to take part in the survey.

Name of participant .....

Date ..... Signature .....

Researcher.....

Date ..... Signature .....

CAMBRIDGE UNIVERSITY PRISONS RESEARCH CENTRE

MEASURING THE QUALITY OF PRISON LIFE PRISONER QUESTIONNAIRE

Part I

This survey measures prisoner's quality of life and was developed by a research team at the Prisons Research Centre, Cambridge University.

Your participation is voluntary, and you are free to withdraw your participation at any time without giving any reason. This will not affect parole, standard of care or rights or privileges. There are no direct foreseeable benefits to you in participating, nor are there any foreseeable harms. The survey gives you an opportunity to have your say about your experiences in this prison.

There is no need to write your name on the main part of the survey. Responses will be kept in strict confidence. However, we are obliged to inform the prison if we are told about a plan to escape, to harm himself, or to harm others.

The surveys will be stored securely. Access to the data will be restricted to the project team members. The findings will primarily be used in academic publications and in informal feedback to practitioners.

Part one asks for some background information.

Part two asks about your quality of life in [name of prison].

Part three asks you to list the three most positive and three most negative things about your life in this prison and provides room for you to write some general comments.

The survey takes around twenty minutes to fill in.

If you would like to have anything explained, or have any difficulties with reading or writing, please ask one of the research team.

For further information, we can be contacted at the following address:

1. What age are you?

- 18 years – 20 years
- 21 years – 25 years
- 26 years – 30 years
- 31 years – 40 years
- 41 years – 50 years

2. How long have you been in this prison?

- Less than 1 month
- 1 – 6 months
- 7 – 12 months
- 13 – 24 months
- More than 2 years

3. Is this your first time in prison?

- Yes
- No

If you have been in prison before:

4. How many times have you been in prison before?

- Once before
- 2 – 5 times before
- 6 – 9 times before
- 10 or more times before

If you have been in prison before:

5. Have you been in this prison before?

- Yes
- No

6. What is your current status?

- Remand/Untried
- Convicted but not yet sentenced
- Sentenced
- Licence recall/revoke
- Detained awaiting deportation

If you are sentenced:

7. Which type of sentence are you serving?

- Normal (determinate) sentence
- Extended sentence for Public Protection (EPP)
- Indeterminate sentence for Public Protection (IPP)
- Life sentence
- Don't know

If you are sentenced:

8. How long is your sentence, or if you are a life sentence or IPP prisoner, how long is your tariff?

- Less than one year
- 1-2 years
- 3-5 years
- 6-10 years
- 11-15 years
- More than 15 years
- Don't know

9. How old were you when you were first convicted?

- 10 - 12
- 13 - 15
- 16 - 18
- 19 - 21
- Adult

10. What is the total length of time you have spent in prison over your lifetime?

- Less than 1 year
- 1-2 years
- 3-5 years
- 6-10 years
- More than 10 years

11. Have you spent any time in a private prison?

- Yes
- No
- Don't know

12. What unit/wing are you located in:

Please write name of unit/wing _____

13. Which regime level are you on?

Basic	☐
Standard	☐
Enhanced	☐
Other	☐

If you ticked 'Other', please specify regime level _____

14. What is your main daytime activity?

Education only	☐	Drug Rehab course	☐
Education <u>and</u> Work	☐	Sick (no work)	☐
Work only	☐	Unemployed	☐
Induction course	☐	Retired	☐
Offending Behaviour Programme	☐	Other	☐

If you ticked 'Other' please state activity _____

15. What is your ethnic grouping:

White – English/Welsh/Scottish/ Northern Irish/British	☐	Black/Black British – Caribbean	☐
White – Irish	☐	Black/Black British – African	☐
White – Gypsy or Irish Traveller	☐	Black/Black British – Other	☐
White – Other	☐	Mixed – White and Black Caribbean	☐
Asian/Asian British – Indian	☐	Mixed – White and Black African	☐
Asian/Asian British – Pakistani	☐	Mixed – White and Asian	☐
Asian/Asian British – Bangladeshi	☐	Mixed – other	☐
Asian/Asian British – Chinese	☐	Other ethnic group – Arab	☐
Asian/Asian British – Other	☐	Other ethnic group	☐

If you ticked 'Other', please state ethnic grouping _____

16. Are you a foreign national prisoner?

Yes	☐
No	☐

BILAGA A – MQPL

---

17. Do you have a religion?

No religion	☐	Jewish	☐
Christian	☐	Muslim	☐
Buddhist	☐	Other religion	☐
Hindu	☐	Other	☐
Offending Behaviour Programme	☐		

If you ticked 'Other' please state activity _____

18. Are you able to practise your religion in this prison, if you want to?

Yes	☐
No	☐
Don't know/don't want to	☐

19. Do you usually spend 6 or more hours a day between 9 a.m. – 6 p.m. locked in your cell? (that is most of the day time period)

Yes	☐
No	☐

20. Is association frequently cancelled?

Yes	☐
No	☐

21. Have you ever spent time in the Care and Separation Unit/Segregation Unit (in the 'block') in this prison?

Yes	☐
No	☐

22. Have you ever been given an adjudication (a 'nicking') in this prison?

Yes	☐
No	☐

If yes, please state how many times _____

23. Have you ever experienced the use of Control or Restraint procedures by officers in this prison?

Yes	☐
No	☐

24. Have you ever stayed in a psychiatric/mental hospital or unit for 2 days or more?
- Yes
- No
25. Have you ever self-harmed in the past?
- No, never self-harmed
- Yes, outside of prison only
- Yes, in prison only
- Yes, outside and in prison
26. Have you ever attempted suicide in the past?
- No, never attempted suicide
- Yes, outside of prison only
- Yes, in prison only
- Yes, outside and in prison
27. Have you ever been on a F2052SH (self-harm monitoring form) or ACCT (Assessment, Care in Custody and Teamwork plan) in prison?
- No, never on F2052SH/ACCT
- Yes, in this prison
- Yes, in another prison
- Yes, in this and another prison
- Don't know
28. Did you use drugs (other than alcohol) before coming to prison?
- Yes
- No
29. Did you have a problem with drug or alcohol misuse before you came into prison?
- No problem with either
- Yes, only with alcohol
- Yes, only with drugs
- Yes, with both drugs and alcohol

If you had a drug/alcohol misuse problem before coming into prison:

30. Did you need help to detox from drugs or alcohol on arrival in prison?

- No, didn't need any detox
- Yes, needed drug detox only
- Yes, needed alcohol detox only
- Yes, needed drug and alcohol detox

31. Are you doing or have you done an accredited Offending Behaviour course (for example Enhanced Thinking Skills, Anger Management, or others) in this prison?

- Yes
- No

If yes, please state which accredited Offending Behaviour course _____

32. Do you receive visits in this prison?

- Yes
- No

33. Are you close to your home area in this prison? (for example, if your home area is about an hour's journey time or less from the prison it would be classified as close to home)

- Yes
- No

34. Are you in regular contact by either telephone, mail or visits with members of your family whilst you are in this prison?

- Yes
- No

MEASURING THE QUALITY OF PRISON LIFE

Part II

Part II of the questionnaire asks about how you feel about the quality of life you experience in this prison. It is important that you only answer in relation to the prison you are in now and not any other prisons you may have been in before.

Please read each statement carefully and circle the answer that best describes how you feel. Only circle one answer for each statement and take care to answer each question. There is no time limit, but the questionnaire is quite long so please try not to spend too long thinking about each statement. Please ask if there are any statements or words that you do not understand. Thank you for your co-operation.

Question	For each question below, please put a circle around the response that best describes how you feel				
1. When I first came in to this prison I felt looked after.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
2. This is a well controlled prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
3. I am a higher security category than I need to be.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
4. I have no difficulties with other prisoners in here.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
5. Relationships between staff and prisoners in this prison are good.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
6. I receive support from staff in this prison when I need it.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
7. Staff here treat prisoners fairly when applying the rules.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
8. Staff here treat prisoners fairly when distributing privileges.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
9. Privileges are given and taken fairly in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
10. I am being looked after with humanity in here.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
11. Staff carry out their security tasks well in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
12. There is nowhere I can go in this prison where I can get away from being observed, assessed and evaluated by staff.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree

BILAGA A – MQPL

13. Staff help prisoners to maintain contact with their families.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
14. I trust the Officers in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
15. I am being helped to lead a law-abiding life on release in the community.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
16. Personally, I get on well with the Officers on my wing.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
17. The best way to get things done in this prison is to be polite and go through official channels.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
18. I have been helped significantly by a member of staff in this prison with a particular problem.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
19. Overall, I am treated fairly by staff in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
20. I am treated as a person of value in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
21. There is quite a lot of threats/bullying in here.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
22. I feel cared about most of the time in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
23. My needs are being addressed in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
24. The rules and regulations in this prison are made clear to me.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
25. I feel I can handle my emotions in here.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
26. Most staff address and talk to me in a respectful manner.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
27. I am given adequate opportunities to keep myself clean and decent.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
28. Staff in this prison 'tell it like it is'.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
29. Decisions are made about me in this prison that I cannot understand.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree

30. Some of the treatment I receive in this prison is degrading.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
31. I feel safe from being injured, bullied or threatened by other prisoners in here.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
32. To progress in this prison, I have to meet impossible expectations.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
33. In general, I think that the disciplinary system in here is unfair.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
34. Staff in this prison have enough experience and expertise to deal with the issues that matter to me.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
35. This prison provides adequate facilities for me to maintain a presentable appearance.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
36. If you do something wrong in this prison, staff only use punishments if they have tried other options first.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
37. I have thought about suicide in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
38. Staff are argumentative towards prisoners in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
39. The best way to do your time here is to mind your own business and have as little to do with other prisoners as possible.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
40. To get things done in this prison you have to ask and ask and ask.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
41. Supervision of prisoners is poor in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
42. This regime encourages me to think about and plan for my release.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
43. In this prison, things only happen for you if your face fits.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
44. This prison is good at providing care for those who are at risk of suicide.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree

BILAGA A – MQPL

45. Staff in this prison are reluctant to challenge prisoners.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
46. This prison is good at placing trust in prisoners.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
47. The best way to do your time in here is to stick with a few other people.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
48. Staff here treat me with kindness.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
49. I have no control over my day-to-day life in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
50. This prison is poor at giving prisoners reasons for decisions.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
51. I have problems sleeping at night.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
52. I feel 'stuck' in this system.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
53. Weak prisoners get badly exploited and victimised in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
54. Staff in this prison show concern and understanding towards me.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
55. The level of drug use in this prison is quite high.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
56. The quality of my living conditions is poor in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
57. My experience of imprisonment in this particular prison has been stressful.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
58. I have to be careful about every thing I do in this prison, or it can be used against me.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
59. On the whole I am 'doing time' rather than 'using time'.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
60. Movements around this prison (including on and off the wings) are over-controlled.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
61. Staff speak to you 'on a level' in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree

62. I feel safe from being injured, bullied or threatened by staff in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
63. In this prison, I have to be wary of everyone around me.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
64. This prison is run by prisoners rather than staff.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
65. This prison is well-organised.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
66. There is a lot of trouble between different groups of prisoners in here.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
67. When I first came into this prison I felt worried and confused.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
68. In my first few days in this prison staff took a personal interest in me.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
69. I feel that I am treated with respect by staff in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
70. Decisions are made about me in this prison that I cannot influence.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
71. Staff respond promptly to incidents and alarms in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
72. This prison is good at delivering personal safety.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
73. Staff in this prison often display honesty and integrity.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
74. I am encouraged to work towards goals/targets in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
75. When I need to get something done in this prison, I can normally get it done by talking to someone face-to-face.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
76. I felt extremely alone during my first three days in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
77. You never know where you stand in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree

BILAGA A – MQPL

78. Wherever I am in this prison, I still feel confined.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
79. I feel tense in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
80. I can relax and be myself around staff in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
81. This prison has too few staff.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
82. My experience in this prison is painful.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
83. This prison encourages me to respect other people.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
84. Prisoners spend too long locked up in their cells in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
85. This prison is good at improving the well-being of prisoners who have drug problems.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
86. There is a real 'pecking order' between prisoners in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
87. Staff in this prison turn a blind eye when prisoners break the rules.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
88. The regime in this prison is fair.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
89. Generally I fear for my physical safety.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
90. Certain prisoners run things on the wings in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
91. In this prison, I have to buy and sell things in order to get by.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
92. I am able to receive visits often enough in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
93. The length of time for each visit is long enough.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
94. Decisions in this prison are dominated by concerns about security.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree

95. In this prison, it is clear to me what I need to do in order to progress/prepare for court.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
96. The prevention of self-harm and suicide is seen as a top priority in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
97. My legal rights as a prisoner are respected in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
98. My time here seems like a chance to change.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
99. I am not being treated as a human being in here.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
100. This prison is poor at treating prisoners with respect.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
101. I am given adequate opportunities to keep my living area clean and decent.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
102. In this prison, you have to be in a group in order to get by.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
103. I am able to maintain meaningful contact with my family whilst I am in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
104. Wing staff take an interest in helping to sort out my health care needs.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
105. When important decisions are made about me in this prison, I am treated as an individual, not a number.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
106. My time in this prison feels very much like a punishment.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
107. Drugs cause a lot of problems between prisoners in here.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
108. There is not enough structure in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
109. I feel I have been encouraged to address my offending behaviour whilst in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree

BILAGA A – MQPL

110. The Induction process in this prison helped me to know what to expect in the daily regime and when it would happen.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
111. Prisoners are treated decently in the Segregation Unit/Care and Separation Unit in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
112. The regime in this prison allows opportunities for me to think for myself.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
113. Anyone in this prison on a self-harm form (ACCT) gets the care and help from staff that they need.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
114. I can relax and be myself around other prisoners in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
115. The regime in this prison is constructive.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
116. This prison does very little to prevent drugs being smuggled in.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
117. Bullying behaviour by prisoners is not tolerated in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
118. I find it hard to stay out of debt in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
119. All they care about in this prison is my 'risk factors' rather than the person I really am.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
120. Anyone with a drug problem coming to this prison gets the help they need to detoxify safely.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
121. Control and Restraint procedures are used fairly in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
122. You can keep your personality in this prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
123. Victims of bullying get all the help they need to cope.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
124. Anyone who harms themselves is considered by staff to be more of an attention-seeker than someone who needs care and help.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree

125. Every effort is made by this prison to help prisoners to stop committing offences on release from custody.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree
126. This is a decent prison.	Strongly agree	Agree	Neither agree nor disagree	Disagree	Strongly disagree

127. Overall, on a scale of 1 to 10 (where 1 = lowest and 10 = highest), put a circle around the number you think this prison deserves in terms of the quality of life of the prisoners (where quality refers to your general treatment):

1
  2
  3
  4
  5
  6
  7
  8
  9
  10

128. a) What are the 3 most positive things for you about life in this prison?

1. ....

2. ....

3. ....

b) What are the 3 most negative things for you about life in this prison?

1. ....

2. ....

3. ....

129. Any other comments?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Please take a moment or two to check that you have answered all the relevant questions.

Please put this questionnaire in the envelope provided.

Seal the envelope and hand it to a member of the research team.

Thank you for taking part in the survey

BILAGA B – DIMENSIONERNA I MQPL

Harmony Dimensions

Entry into custody - Feelings and perceived treatment on entry into the prison

Item no	Item
qq76	I felt extremely alone during my first three days in this prison.
rq1	When I first came into this prison I felt looked after.
rq68	In my first few days in this prison, staff took a personal interest in me.
qq67	When I first came into this prison I felt worried and confused.
rq110	The induction process in this prison helped me to know exactly what to expect in the daily regime and when it would happen.

Respect /courtesy - Positive, respectful and courteous attitudes towards prisoners by staff.

Item no	Item
rq69	I feel I am treated with respect by staff in this prison.
qq100	This prison is poor at treating prisoners with respect.
rq26	Most staff address and talk to me in a respectful manner.
rq5	Relationships between staff and prisoners in this prison are good.
rq61	Staff speak to you on a level in this prison.
qq38	Staff are argumentative towards prisoners in this prison.
rq16	Personally I get on well with the officers on my wing.
rq83	This prison encourages me to respect other people

Staff-prisoner relationships - Trusting, fair and supportive interactions between staff and prisoners.

Item no	Item
rq6	I receive support from staff in this prison when I need it.
rq19	Overall, I am treated fairly by staff in this prison.
rq14	I trust the officers in this prison.
rq73	Staff in this prison often display honesty and integrity.
rq46	This prison is good at placing trust in prisoners.
rq62	I feel safe from being injured, bullied, or threatened by staff in this prison.
rq75	When I need to get something done in this prison I can normally get it done by talking to someone face-to-face

Humanity - An environment characterized by kind regard and concern for the person, which recognizes the value and humanity of the individual.

Item no	Item
rq48	Staff here treat me with kindness.
rq20	I am treated as a person of value in this prison.
rq22	I feel cared about most of the time in this prison.
rq54	Staff in this prison show concern and understanding towards me.
rq10	I am being looked after with humanity in here.
rq13	Staff help prisoners to maintain contact with their families.
qq99	I am not being treated as a human being in here
qq30	Some of the treatment I receive in this prison is degrading

Decency - The extent to which staff and the regime are considered reasonable and appropriate.

Item no	Item
rq126	This is a decent prison.
rq80	I can relax and be myself around staff in this prison.
qq124	Anyone who harms themselves is considered by staff to be more of an attention-seeker than someone who needs care and help.
qq84	Prisoners spend too long locked up in their cells in this prison.
rq111	Prisoners are treated decently in the Segregation Unit in this prison

Care for the vulnerable - The care and support provided to prisoners at risk of self-harm, suicide or bullying.

Item no	Item
rq113	Anyone in this prison on a self-harm monitoring form gets the care and help from staff that they need.
rq96	The prevention of self harm and suicide is seen as a top priority in this prison.
rq123	Victims of bullying get all the help they need to cope.
rq44	This prison is good at providing care to those who are at risk of suicide.
rq117	Bullying behaviour by prisoners is not tolerated in this prison.

BILAGA B – DIMENSIONERNA I MQPL

Help and assistance - Support and encouragement given to prisoners for problems including drugs, healthcare and progression.

Item no	Item
rq85	This prison is good at improving the well-being of those who have drug problems
rq104	Wing staff take an interest in helping to sort out my healthcare needs.
rq109	I feel I have been encouraged to address my offending behaviour in this prison.
rq120	Anyone with a drug problem coming to this prison gets the help they need to detox safely.
rq95	In this prison, it is clear to me what I need to do in order to progress/prepare for court.
rq18	I have been helped significantly by a member of staff in this prison with a particular problem.

Professionalism dimensions

Staff professionalism - Staff confidence and competence in the use of authority.

Item no	Item
rq7	Staff here treat prisoners fairly when applying the rules.
rq8	Staff here treat prisoners fairly when distributing privileges.
rq9	Privileges are given and taken fairly in this prison.
rq34	Staff in this prison have enough experience and expertise to deal with the issues that matter to me.
rq28	Staff in this prison tell it like it is.
rq26	The rules and regulations are made clear to me.
rq11	Staff carry out their security tasks well in this prison.
rq17	The best way to get things done in this prison is to be polite and go through official channels.
rq36	If you do something wrong in this prison, staff only use punishments if they have tried other options first.

Bureaucratic legitimacy - The transparency and responsiveness of the prison/prison system and its moral recognition of the individual.

Item no	Item
qq58	I have to be careful about everything I do in this prison, or it can be used against me.
qq52	I feel stuck in this system.
qq119	All they care about in this prison is my 'risk factors' rather than the person I really am
qq29	Decisions are made about me in this prison that I cannot understand.
qq70	Decisions are made about me in this prison that I cannot influence.
rq105	When important decisions are made about me in this prison I am treated as an individual, not a number
qq32	To progress in this prison, I have to meet impossible expectations.

Fairness - The perceived impartiality, proportionality and legality of punishments and procedures.

Item no	Item
rq97	My legal rights as a prisoner are respected in this prison
rq88	The regime in this prison is fair.
qq43	In this prison things only happen for you if your face fits.
qq50	This prison is poor at giving prisoners reasons for decisions.
qq33	In general I think the disciplinary system here is unfair.
rq121	Control and restraint procedures are used fairly in this prison.

Organisation and consistency - The clarity, predictability and reliability of the prison.

Item no	Item
rq65	This prison is well organised.
rq2	This is a well controlled prison.
rq72	This prison is good at delivering personal safety.
qq40	To get things done in prison, you have to ask and ask and ask.
qq77	You never know where you stand in this prison.
qq108	There is not enough structure in this prison.

Security dimensions

Policing and security - Staff supervision and control of the prison environment.

Item no	Item
qq87	Staff in this prison turn a blind eye when prisoners break the rules.
qq41	Supervision of prisoners is poor in this prison.
qq64	This prison is run by prisoners rather than staff.
qq116	This prison does very little to prevent drugs being smuggled in.
qq45	Staff in this prison are reluctant to challenge prisoners.
qq66	There is a lot of trouble between different groups of prisoners in here.
qq86	In this prison, there is a real 'pecking order' between prisoners.
qq81	This prison has too few staff.
rq71	Staff respond promptly to incidents and alarms in this prison.

BILAGA B – DIMENSIONERNA I MQPL

Prisoner safety - The feeling of security or protection from harm, threat or danger.

Item no	Item
qq89	Generally I fear for my physical safety.
rq31	I feel safe from being injured, bullied or threatened by other prisoners in here.
rq114	I can relax and be myself around other prisoners in this prison.
qq63	In this prison, I have to be wary of everyone around me.
rq4	I have no difficulties with other prisoners in here.

Prisoner adaptation - The need or pressure to get involved in trade and allegiances.

Item no	Item
qq91	In this prison, I have to buy and sell things in order to get by.
qq118	I find it hard to stay out of debt in this prison.
qq102	In this prison, you have to be in a group in order to get by.

Drugs and exploitation - The level of drugs, bullying and victimization in the prison environment.

Item no	Item
qq107	Drugs cause a lot of problems between prisoners in here.
qq55	The level of drug use in this prison is quite high.
qq21	There is a lot of threats/bullying in this prison.
qq53	Weak prisoners get badly exploited and victimised in this prison.
qq91	Certain prisoners run things on the wings in this prison.

Conditions and Family Contact dimensions

Conditions - The extent to which living conditions are considered decent.

Item no	Item
rq35	This prison provides adequate facilities for me to maintain a presentable appearance.
rq27	I am given adequate opportunities to keep myself clean and decent.
rq101	I am given adequate opportunities to keep my living area clean and decent.
qq56	The quality of my living conditions is poor in this prison.

Family contact - Opportunities to maintain family relationships.

Item no	Item
rq92	I am able to receive visits often enough in this prison.
rq103	I am able to maintain meaningful contact with my family whilst I am in this prison.
rq93	The length of time for each visit is long enough.

Wellbeing and Development dimensions

Personal development - An environment that helps prisoners with offending behavior, preparation for release and the development of their potential.

Item no	Item
rq23	My needs are being addressed in this prison.
rq74	I am encouraged to work towards goals/targets in this prison.
rq15	I am being helped to lead a law-abiding life on release in the community.
rq125	Every effort is made by this prison to stop offenders committing offences on release from custody.
rq115	The regime in this prison is constructive.
rq98	My time here seems like a chance to change.
rq42	This regime encourages me to think about and plan for my release.
qq59	On the whole I am doing time rather than using time.

Personal autonomy - Prisoners' feelings of agency and self-determination.

Item no	Item
qq49	I have no control over my day-to-day life in here.
rq122	You can keep your personality in this prison.
rq112	The regime in this prison allows opportunities for me to think for myself.
qq78	Wherever you are in this prison I still feel confined.

Well-being - Feelings of pain, punishment and tension experienced by prisoners.

Item no	Item
qq82	My experience in this prison is painful.
qq79	I feel tense in this prison.
qq57	My experience of imprisonment in this particular prison has been stressful.
qq106	My time in this prison feels very much like a punishment.

Distress - Feelings of severe emotional disturbance.

Item no	Item
qq37	I have thought about suicide in this prison.
rq25	I feel I can handle my emotions in here.
qq51	I have problems sleeping at night.

BILAGA B – DIMENSIONERNA I MQPL

Stand alone

Item no	Item
qq37	I have thought about suicide in this prison.
qq127	Overall, on a scale of 1-10 how would you rate this prison in terms of your overall quality of treatment and conditions (where 1=low & 10=high)
qq3	I am a higher security category than I need to be.
qq94	Decisions in this prison are dominated by concerns about security.
qq39	The best way to do your time here is to mind your own business and have as little to do with other prisoners as possible.
qq47	The best way to do your time in here is to stick with a few other people.
qq60	Movements around this prison (including on and off the wings) are over-controlled
qq12	There is nowhere I can go in this prison where I can get away from being observed, assessed and evaluated by staff.

INTERVJUGUIDE OM STÖDJANDE MILJÖ PÅ UNGDOMSANSTALT

1. Vad är stödjande miljö för er?
2. Har ni fått några riktlinjer från något håll om hur ni ska arbeta med en stödjande miljö?
3. Diskuterar ni stödjande miljö inom personalstyrkan?
4. Vad kan man göra för att skapa en mer stödjande miljö?
  - a. Vilka fysiska aspekter av en miljö kan man ändra för att den ska vara stödjande?
  - b. Vilka sociala aspekter av en miljö kan man ändra för att den ska vara stödjande?
5. Arbetar ni aktivt med att ha en stödjande miljö på den här avdelningen?
  - a. Vad gör ni i sådana fall för att miljön ska vara stödjande?
6. Relaterar ni den stödjande miljön till behandlingar som klienterna möjligen går i?
7. Utvärderar ni er stödjande miljö på något sätt?
8. Brukar stödjande miljö diskuteras på möten som berör verksamhetsutveckling?
9. Är stödjande miljö ett begrepp som används mycket och som ni stöter på ofta inom Kriminalvården?
10. Hur är det med språkkunskaper i svenska hos klienterna? (kan man administrera en enkät på Svenska?)

Kriminalvården

---

601 80 Norrköping
Telefon 077-22 80 800
www.kriminalvarden.se